

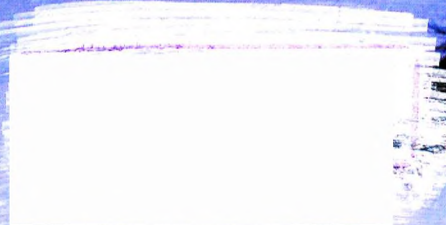
8'99

ЖУРНАЛ ПРО КОХАННЯ

ГРІХОВНІ ІГРИ

На пасіці
діда Андрія

СТАЛЕВИЙ ХАРАКТЕР

чи пеніс із
сталі?

Гадюка,

яка стала
жертвою
кохання

ПРУТНІ З СЮРПРИЗАМИ

які діють за
принципом телескопа

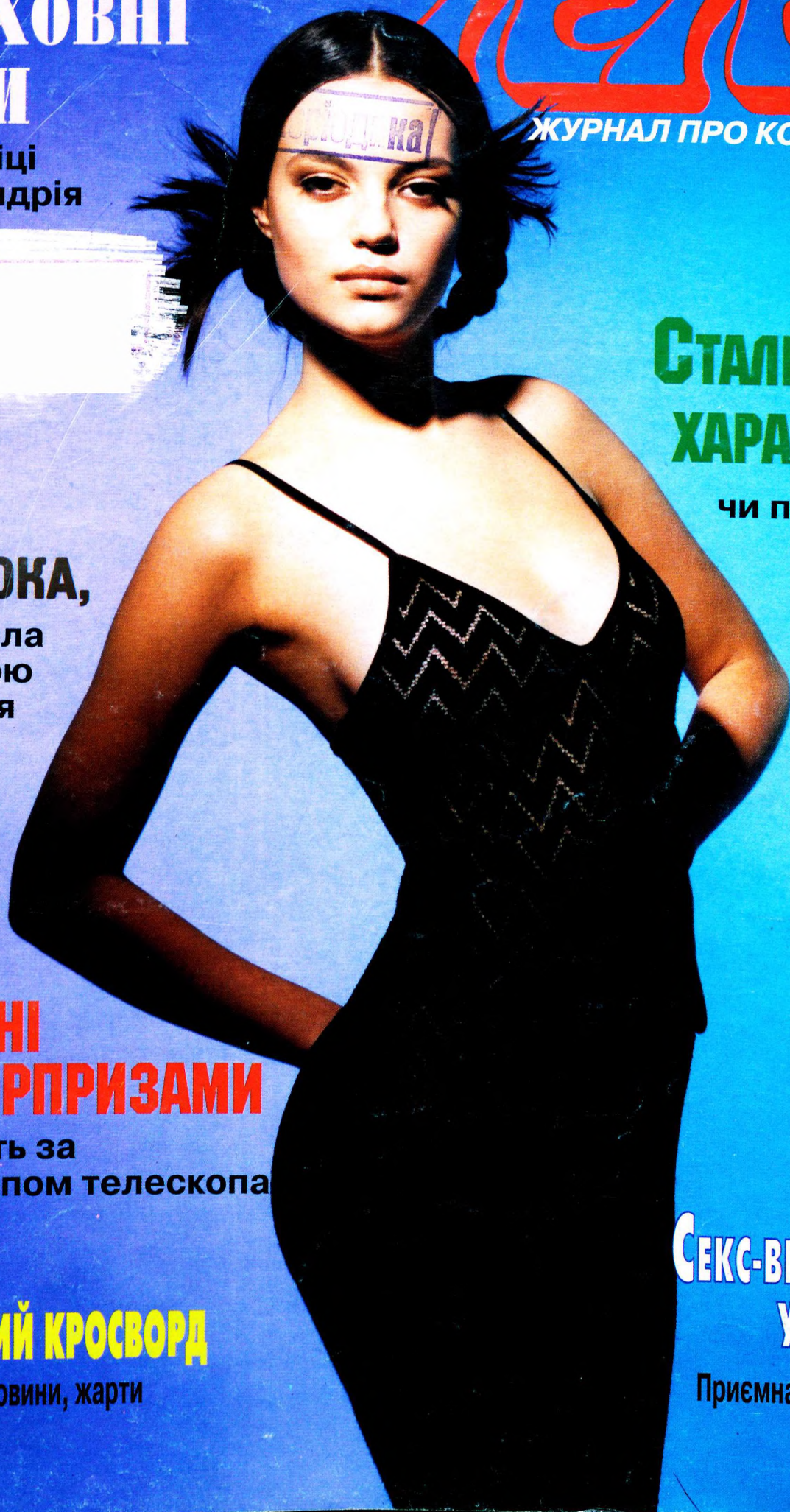
ЕРОТЧНИЙ КРОСВОРД

анекдоти, новини, жарти

СЕКС-ВИСТАВА У САУНІ

Прийємна помилка

ІНДЕКС 74283

Того вечора слово забрав Роман.

— Помилки бувають різні. Як про одну свою згадаю — і сміх бере, і сором.

А було воно так.

Є в мене двоє друзів. Давніх. Вірних. Зустрічаємося рідко. Звісно ж бо — суєта. Але зустрічаємося. Коли котромусь із нас дуже погано чи коли якась радість велика. Місце зустрічі — сауна. Є в нас у місті така — відомча, непотопна. Обслуговування там, мушу вам сказати... ну чистий люкс. Як один мовив: «Переступив поріг — і вже ти за бугром».

Сауна працює «по-прибалтійському», тобто спільно можуть паритись і чоловіки, і жінки. Ми, коли багато років тому «відкрили» для себе цей заклад, одного разу були просто-таки шоковані: до парильні раптом увійшли... дівчата. Виявилося, вони з Фінляндії, і для них це звична справа.

Так от, коли в нас проблеми — зустрічаємося там. Самі. Всі шість місць оплачуємо, щоб більше нікого не пускали. А коли все гаразд — паримося з дівчатами.

Одного разу дзвонить Віктор. Так, мовляв, і так — у Макса радість, зустрічаємося за два дні, як звичайно, але кожен бере свою жінку. І трубку поклав. Я собі опшелешено думаю: таж моя благовірна в такий заклад зі мною ні за які коврижки на піде. Що ж робити?... Коли це свою давню полюбовницю згадав...

Що ви кажете? А, пардон, пардон. Справді, про жінку так негоже... Свою давню подругу згадав. Уже років зо два, як наші стежки розійшлися. Та хтозна — раптом і клюне... Телефон її робочий, як свій, пам'ятаю. Дзвоню. Пояснюю, в чім річ. Зустріч о четвертій, тож удома, мовляв, будеш вчасно, начебто з роботи. Вона погоджується. Що мене, власне, й не надто здивувало — жінка вона унікальна. Із собою, кажу, брати нічого не треба — там усім забезпечують. Ти тільки, прошу, зіграй роль моєї половини. Тим паче, що й звать вас однаково.

За два дні зустрілися в умовленому місці. Я ще й не зразу підійшов, а так, збоку за нею трохи поспостерігав. Те, що треба. Струнка, елегантна. Але, хоча майже невловно, а таки помітно — домашня, не пугана.

Федорівна, чергова привітна, зустріла на вході.

«Ваших товаришів, — каже, — ще нема. Але ви проходите. Передягайтесь. Я все приготувала».

Веде вона нас на другий поверх. Ідуть, про щось там уже з моєю Іринкою гомонять. Вони попереду — мені не чути. Та допоки до шафок дійшли, бачу — Федорівна аж тане від розчулення. Ну, думаю собі, і як ця Ірина вміє людей до себе

ПОМИЛКА

Із циклу «Санаторні оповідки»

прихилити? Просто диво дивне...

Федорівна десь щезла на хвилину. Аж глядь — несе в пакеті поліетиленовим, запаяним, каші. Атож, банні, гумові, але ж блискучі та ще й на підборах. Зроду-віку я тут таких ні на кому не бачив.

Потім побігла парильню по-особливому для нас готувати.

Ми роздягатися почали. Отут і пішло-поїхало...

Я ж, власне, Ірину оголену ніколи не бачив. Кохалися-любилися ми здебільше на роботі.

Роздягалася вона неквапом. Рухи поважні. Із спідниці виступила, мов пава, — через голову її не тягла. Під блузкою навіть ліфчика не ма-ла.

Мамма міа, тіло — тугеньке, ані зморщечки. Не скажеш, що жінці вже за сорок п'ять!

Роздяглась — і так поволеньки, з видимим задоволенням, сама себе обійняла-погладила: спершу руки навхрест на стегна, потім звільна по животу провела, під грудьми, ще й груди в долонях мовби зважила.... А сама все догори виструнчується. Потім руки по ший за голову поплівли. Волосся на потилиці підняла й кинула, і руки вгору випростала.

Мене від того видовища — струмом, струмом. А прутень, мов кінь молодий, ось-ось, здається, аж заїрже.

Хай їй грець! Я, мов сновиди, руку простяг, кінчиками пальців по тілу її провів — суціль атлас. Від мого дотику вона стріпнулася, тремтіння — хвилею по тілу. Рожеві пуп'янки сосків ураз випнулися, ореоли зібгалися, поменшали, затвердли.

Ой леле! Опам'ятався я уже все-редині. Як її повернув до себе спиною, як увійшов — то все поза свідомістю було...

Кінчив я швидко, бурхливо — і млосно випав. Та й сів на лаву, бо знемігся.

Аж раптом збоку почувись оплески.

То прийшли мої товариші зі своїми подругами. Стоять і аплодують. Що вже там вони встигли спостерегти — не знаю. Але оплески звучали щиро.

Ірина спроквола випросталась. Повернулася. Стоїть, усміхається ледь іронічно. Я теж встаю. Знайомлю її зі всіма. Відрекомендовую як власну дружину... І раптом розу-

мію: адже хлопці з подругами, аж ніяк не з дружинами!..

Ну й ускочив!.. Пригадалось, як останній раз Віктор запрошував нас на сауну з дівчатами, то я свою ледве пестив. Навіть до справжнього діла не дійшло. Тим-то й сказано було: кожен бере свою жінку. Та жінку — зовсім не означає — дружину!

Коротше, отака картина: у хлопців на обличчях — глузливі, але водночас і захоплені усмішки. Дівчата — видимо незадоволені. Ірина приязно всміхається і ручкається з усіма по черзі. Дівчата розгублено називають свої імена. Хлопці цілують Ірині руку. А вона з виглядом королеви усе те споглядає. І стоїть так, наче на ній вечірня сукня, а не в чім мати народила.

«Ну, ви роздягайтесь, — це Ірина, — а мені треба в душ. — Недбало перекинула через руку банне простирadlo. — Романе, — до мене, — показуй, де тут у вас що».

А тут і Федорівна випурхнула — все до паріння готове. Рушили ми з Іриною до душевої. Я скося оглянувся — всі четверо стоять, мою супутницю поглядами проводжають. Еге-е-е! Виходить, враження ми справили неабияке...

У парильні дівчата уже жваво з Іриною про щось гомоніли. А походявши — поплигали до басейну і завели русалкові ігри. Спостерігати за гнучкими рожевими жіночими тілами у блакитній воді було таке задоволення, що ми не зразу приєдналися до їхнього гурту.

Друзів моїх те видовище так розпалило, що по хвилі вони теж шубовснули у воду й спробували тут-таки оволодіти своїми подругами. Але вода в бесейні прохолодна, тож утіхи свої вони продовжили під душем.

А ми з Іриною пішли до кімнати відпочинку. Федорівна на той час приготувала нам запашного, з м'ятою, чаю і тактовно вийшла. Ірина моя голосно, залиvisto висміялась.

Ми попили чаю. Я млосно простягся на дивані. Вона напівлежачи вмости-лась у кріслі, поклавши наги на ма-ленький стільчик.

Коли це і вдоволені товариші наші прийшли. П'ють чай. Сміються, гомонять. Потім позатихали, відпочивають...

Крізь ніврану мою поступово долинають дивні звуки. Трохи розтуляю повіки, аж глядь — Віктор сидить біля моєї Ірини, щось туркоче їй на вухо, а вона у відповідь ти-хеньким грудним сміхом жебонить. А очима на мене косує. Завважила мій погляд і самими очима до себе кличе.

Я демонстративно поглянув на годинника.

«На другий захід, — кажу, — пора».

Після другого заходу до парильні Ірина тільки занурилась у басейн і зразу вийшла. Пішла під душ. Ми з хлопцями та дівчатами трохи по-жартували, і я теж полишив їх — хай собі жирують.

У душевій Ірина стала в круговий. Знаєте — це на висоті вашого тіла трубки по колу, а в них маню-сінські дірочки, з яких цівки тугенькі б'ють.

Дивлюся — пасія моя голову відкинула, очі заплюснені, тіло під цівками води ледь вигинається, ноги трохи розставлені, губки між ними набубнявіли, і вона на живчика цівку ловить. Я це зрозумів як за-прошення.

Довгенько я її під душем пенісом лоскотав. Уже друзі з басейну до кімнати відпочинку перейшли. Нарешті вона геть знесиліла від потягу, і я мало не на руках її до кімнати відпочинку виніс. Поклав на канапку і тут-таки, у всіх на очах, вдовольнив остаточно.

Потім був третій захід. Попарили-ся, помились. І почали прощатися.

Ми з Іриною вдвох пішли одразу. Хлопці ще на коньяк запрошували. Але ми відмовились.

Усе минулося. Тільки тепер моя благовірна іноді здивовано питає: чого це Віктор і Максим якимось дивним — чи то задушевним, чи то панібратським — тоном з нею останнім часом по телефону розмовляють?

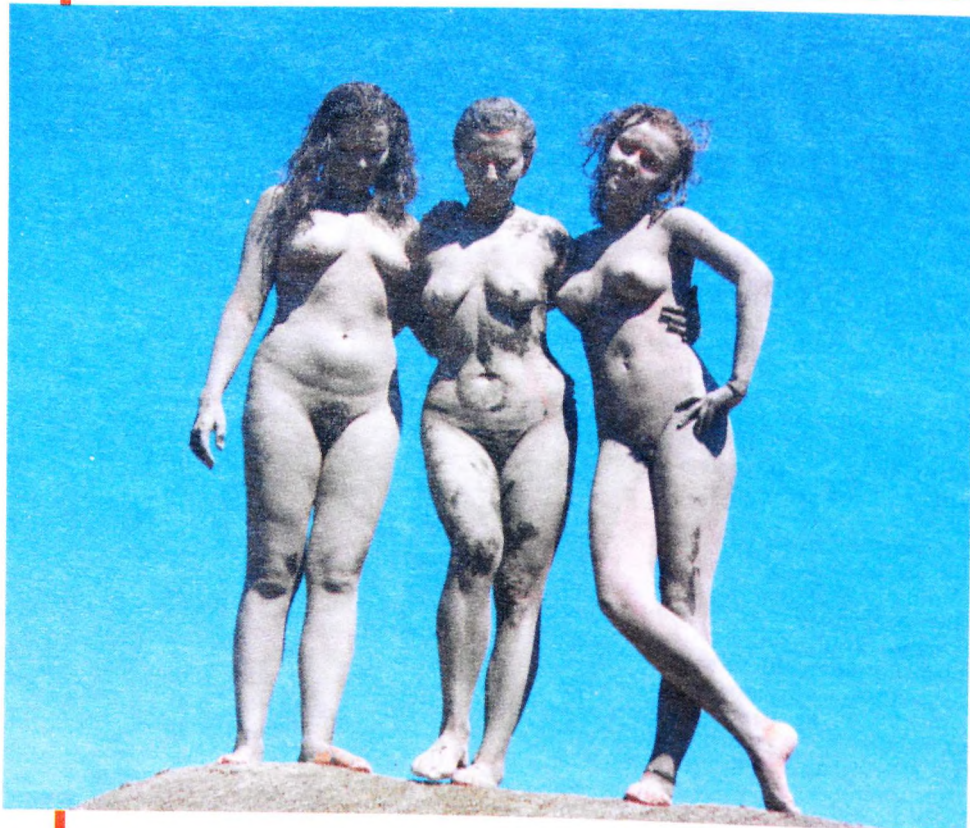
Хоч би ніколи додому в гості не напросилися!..

Отака вийшла в мене помилка.

Національна бібліотечна
України
імені В.І.Вернадського

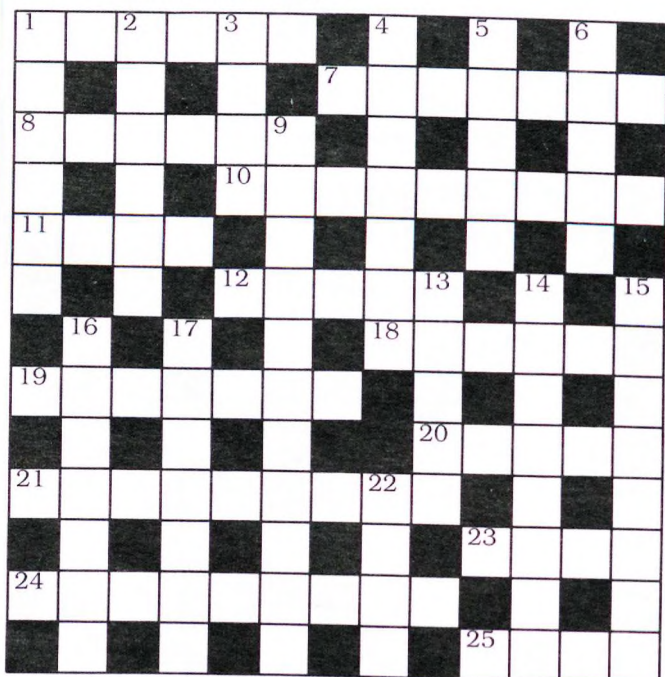

ЛЕЛЬВОРД № 8

По горизонталі: 1. Спілкування з коханою. 7. Може запропонувати контрацептиви. 8. Коло людей мистецтва. 10. Перепустка до бібліотеки еротичної літератури. 11. Азійська країна, жінки якої носять паранджу. 12. Зала, в якій фліртували аристократи XVIII ст. 18. Статевий акт. 19. Чоловік, якого фах кличе бути подаль від дружини. 20. Буває влітку на серці і взимку на річці. 21. Невидимий мешканець квартири. 23. Рибальська сітка, якою не спіймаєш нареченого. 24. Пісня італійського човняра. 25. Спокусник Аріадни.

По вертикалі: 1. Чоловік бабуїнки. 2. Знак, поданий коханцеві з вікна. 3. Супутниця кавалера. 4. Просто гриб. 5. Статуя давньогрецького бога Гермеса. 6. Цю тварину нагадує полохлива дівчина. 9. Незрозумілий набір слів. 13. Тваринка для шуби коханої дружини. 14. Мистецтво роздягання. 15. Військовий підрозділ, у який гуртувалися гусари. 16. Не дуже вишукана вистава. 17. Те, що закриває вікно коханої. 22. Розрізана навпіл, вона нагадує дівочі груди.

ВІДПОВІДІ НА ЛЕЛЬВОРД № 8

По горизонталі: 1. Беседа. 7. Аптека. 8. Богема. 10. Абонемент. 11. Іран. 12. Салон. 18. Койтус. 19. Капітан. 20. Крига. 21. Барабашка. 23. Ягті. 24. Баркарола. 25. Язон.

По вертикалі: 1. Бабуїн. 2. Сигнал. 3. Дама. 4. Опеньок. 5. Герма. 6. Сарна. 9. Абракадабра. 13. Норка. 14. Стриптиз. 15. Ескадрон. 16. Балаган. 17. Фіранка. 22. Куля.

ЛЕЛЕНІАНА

— Кажуть, Білл Клінтон мав намір усе владнати миром. Він навіть запропонував удочерити Моніку Левінскі.

— Так. Але Хілларі не погодилася: «Нащо нам у сім'ї зайвий рот?»

Жінка телефонує коханому — новому українцю:

— Любий, я хочу від тебе хлопчика!

— Жодних проблем. Приходь сьогодні до ресторану «Хрещатик», сідай за стійку бару — до тебе підійде хлопчик і скаже, що від мене.

3 розмови американців:

— Білл дає можливість Моніці Левінскі говорити все, що їй заманеться.

— Так. Хоча в нього є чим закнутити їй рота.

Урок зоології. Вчителька запитує:

— Як розплоджуються їжаки?

Вовочка піднімає руку:

— Ду-уже, ду-уже обережно.

НЕ ПЕРЕДПЛАТИЛИ «ЛЕЛЬ» — МАЮТЬ КЛОПІТ

Шведські прикордонники, позбавлені командирами передплати на журнал «Лель», змушені були піти на порушення військової дисципліни — використання не за призначенням приладів, встановлених для спостереження за ворожими підводними човнами. Знудьговані за дівочим тілом хлопці перенацілили цю надскладну оптичну техніку на сусідній з їхнім підземним бункером жіночий пляж. Спеціальні камери дозволяли робити які завгодно збільшення й потім роздруковувати фото. Найпікантніші знімки розповсюджувалися згодом серед особового складу і навіть друкувалися в місцевій газеті. Врешті-решт усе це вплигло на поверхню, і вибухнув скандал. Командування поспішило оформити передплату на «Лель». А ви?

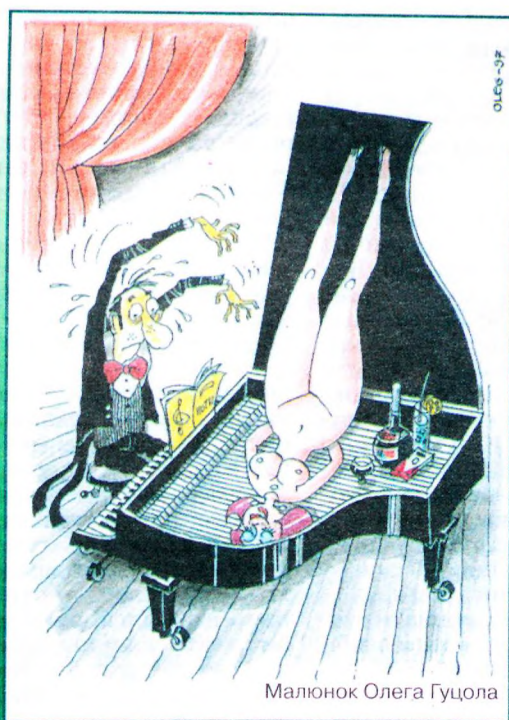

— Дівчино, можна вас на хвилинку?
— А ви встигнете?
— Чи довго, уміючи?
— Уміючи — довго...

Дру-
жина лає чоловіка:
— Коли ти, нарешті, кинеш пити?
— Ти ж знаєш, люба, у мене бракує сили волі...
— А півтора року не спати з дружиною — сили волі вистачає?

Перше
вересня. Вовочка приходить зі школи. Батько цікавиться враженнями:
— Ну і як тобі, синку, сподобалася твоя перша вчителька?
— Першою, тату, була вихователька.

Чоловік збирається на південь:
— Люба, що тобі звідти привезти?
— Що хочеш, зараз усе лікують.

Малюнок Олега Гуцола

Гомосексуалісти
створили нову партію —
«Партію любителів любителів пива».

Хлопець шукає привід для знайомства з дівчиною. Вона йому:
— Дарма стараєтеся. Мое серце вже зайняте.
— А я й не прагну так високо, — відповідає хлопець.

Фото Вілгайле Квіткі

® **ЛЕЛЬ** ♥

1999

ІЛЮСТРОВАНІЙ
ЛІТЕРАТУРНО-ХОДОЖНІЙ
ТА НАУКОВО-ПОПУЛЯРНИЙ
ЖУРНАЛ ПРО КОХАННЯ

№ 8 (49)

Засновник і видавець — фірма "Деркул"
(свідоцтво про реєстрацію:
серія KB, №848 від 22.07.94).
Журнал видається з червня 1992 року.

Головний редактор
СЕРГІЙ ЧИРКОВ.

Редактор відділу фольклору
та літературних раритетів
МИКОЛА СУЛИМА.

Начальник комп'ютерного центру
ВЛАДИСЛАВ ЧИРКОВ.

Реалізація —
ОКСАНА ДИЧЕНКО.

Літературний редактор
ВАЛЕНТИНА МИТРОФАНОВА.
Макет Владислава Чиркова.

На 1-й стор. обкладинки —
Ольга Малій (агентство KARIN);
на постері — фото Олега Білоусова.

Підписано до друку 07.10.99.
Тираж — 16000 примірників.
Ціна договірна.

Адреса редакції: 254119, Київ-119,
вул. Дегтярівська, 38—44, "Лель".
Телефон/факс: (044) 211-02-68.

Сканування і обробка
ілюстрацій, набір, верстка
комп'ютерного центру фірми
"Деркул".

Тел.: (044) 211-02-68.

Друк — УкрНДІСВД,
вул. Кіото, 25.

Журнал друкує фото лише після
письмового підтвердження автором своїх
прав на публікацію і одержаної ним згоди від
моделей. Тому всі претензії, пов'язані з
публікацією знімків, слід адресувати
фотографам.

Фотографії, вміщені в журналі,
не є прямими ілюстраціями до текстів.
Відповідальність за зміст і достовірність
рекламної інформації несе
рекламодавець.

При передруку матеріалів посилання
на журнал "Лель" обов'язкове.

© «ЛЕЛЬ», 1999.

Індекс 74283.

ОБЩО

Николай Алексеевич
ОСТРОВСКИЙ
(1894—1936)

Багато є жінок, котрі чужі мені через те, що в них немає й краплини натурального почуття, а якщо таке й існує, то труїться тисячами умовностей, різних переконань та фальшивим розумінням обов'язку, моралі. Коли, після одного вчинку, який збудив сумнів у моєму здоровому розумові, в розмові з лікарем я дізнався, що в юначих роках бувають такі напливи безпричинного відчаю, викликаного бажаннями ідеальної свободи. Порив цих бажань кинув мене у 1920 році до армії, та я швидко зрозумів, що душити когось — не означає захищати свободу», — зізнається в листі від 3 жовтня 1922 року до своєї пасії Л. Беренфус дев'ятнадцятирічний Микола Островський — майбутній автор цнотливого радянського бестселера «Як гартувалася сталь».

«Ти, мабуть, знаєш, — пише він 9 липня 1927 року до Петра Новикова з санаторію, прикутий недугою до ліжка, — що з дівчатами я ще ні разу до теперішнього моменту не волинив. Незважаючи на таке бурхливе життя — переходу, коли кохання хапалось на льоту, коли не було часу розводити сентименти. І ось тепер прийшла дивачка, розумна, фізично приваблива, котра заговорила про фізичний бік кохання, виправдовуючи дивний об'єкт свого потягу тим, що для колишнього бійця «краще пізно, ніж ніколи», і що це принесе їй велике задоволення. Я вирішив зняти свій закон про неможливість та непотрібність. Тільки одне турбує — це охорона її здоров'я, небажання калічити її абортами».

Витоки хворобливого ставлення Островського до інтимної близькості ховались в минулих негараздах у спілкуванні з жі-

ноцтвом, спричинених, як слідуванню за схимницькими ідеологічними канонами, згідно з якими кохана повинна бути перш за все товаришем по партії, та нерозуміння близькими природних потреб хворого юнака.

Рветься тонесенька нитка «роману в листах» з уже згадуваною Л. Беренфус — донькою лікаря з Бердянська. Дівчина не змогла бути на других ролях, ховати свої переконання на втіху коханому після: «Запитаєте мене, що в мене залишилось дорогого, рідного: тільки одне — партія. Знаєте, коли б хто-небудь тут із тих багатьох, які вважають мене своїм товаришем, дізнались, що я міг би писати дівчині з чужого стану. Я не пишу Вам про кохання, воно тепер мені чуже».

У Харківському медико-механічному інституті буфетниця Тося Гордецька пропонувала Островському «...без лірики вирішити питання про «єдиний фронт». Причину відмови Микола розкриває А. Давидовій в листі від 26 травня 1926 р.: «Я одержав листа від брата, від імені моєї сім'ї, рідних-комуністів мені запропоновано стриматись від самостійних вчинків. У їхньому посланні помітна тривога, буцімто все, що я зараз роблю, — результат ледве не психічного захворювання. Найбільш важке для мене те, що мій учитель, комуніст Лисицин, член ЦК партії, категорично проти. Правда, вони не вірять всьому бруду, котрий пишуть їм усі інші про Тосю. Та я завжди підкорявся більшості, і завжди її рішення були правильними».

Почуття до одруженої комуністки Марти Пуринь Островський гасить «законом про неможливість та непотрібність» і максималізмом нерозуміння можливості подружніх відносин всупе-

реч ідейним протиріччям. 27 вересня 1928 року, коли і цей «роман» став минулим, залишаючись «нерозгорнутою сторінкою в моєму так рано скаліченому житті», Микола напише О. Жигаревій: «Несподівано приїхала моя приятелька. Вона — активістка, член ВКП(б) з 1916 року. Їй 30 років. Не бачились 2,5 роки. В неї є чоловік. У них особиста драма — він опозиціонер, виключений з ВКП(б). Політична боротьба при особистому коханні закінчиться, мабуть, розривом, так як він в партію не іде, а прилаштовується до Троцького».

Початок статевого життя зароджує надію на сімейний затишок: «У мене є друг, — повідомляє Островський 22 жовтня 1927 року Петра Новикова, — дівчина-жінка, здається, довготривалий зв'язок. Доводиться розставляти речі по-сімейному. Ти знаєш, в своєму листі не дуже іронізуй. В мене хворі ноги, а не... Розумієш?»

У 1928 році до Сочі разом з Островським іде Раїса Мацюк, та сама дівчина-жінка з сім'ї «хорошої,

КРИШИЛАСЯ

але обивателів», у котрій він тривалий час жив у Новоросійську.

Відчуваючи, що здоров'я тане, не позбувшись до кінця комплексу неповноцінності в своїх функціях мужчини, молоді жінку, виховану в обивательській сім'ї, він зацікавлює грошима. В жебрацькому бюджеті молодого інваліда можна зустріти: «Раї — 12 крб. Страхаса — 2 крб. Профспілка — 1 крб.» Обплутуючи дружину павутинням комуністичних ідей, суспільної праці, Микола й передбачити не міг, що саме воно зруйнує непорушну фортецю його переконання: дружина — це перш за все товариш, одностудець. «Суспільна праця й уся праця захоплюють весь день, — скаржиться 14 січня 1919 року О. Жигаревій. — Приходить о 12—1 годині ночі, падає в ліжку і о 6 годині встає й біжить знову до ночі. Шурочка, не знаю, можливо, я помиляюсь, та якось тривожно відчуваю, хоча це й незрозуміло, — чим більше суспільно росте Раї, чим більше її праця забирає її дні, тим менше робиться наша дружба. Декілька

ідеологічних зіткнень, не таких уже й глибоких, ще більше роз'єднали нас. Я не знаю чому».

Операції в Московській клініці на очах та суглобах, які не поліпшили кардинально стан здоров'я, лікарняна самотність, розбіжність між утопічними еталонами часів воєнного комунізму та мирним існуванням рельєфніше увиразнюють юначі негаразди з психікою. «Професори невропатологи, — ділиться Островський 30 квітня 1930 року з Розою Ляхович, — встановили категорично — в мене вища форма психастенії. Це так».

Нав'язливий стан, характерний для цієї хвороби, спонукає Миколу знайти виправдання свого життя у створенні ідеалістичного літературного твору, не маючи елементарних письменницьких навичок. Віддавши химерам, Островський пізно збагнув, що сталевий мур особистого життя літературного героя, за котрим так затишно було жити автору, руйнується через нездоланні для нього фізіологічні потреби реальної

дружини, її, незважаючи на «комуністичне виховання», обивательське ставлення до чоловіка.

Колись Островський ніяк не міг зрозуміти страхів свого товариша по Харківському медико-механічному інституту Петра Куца, страхів хворого хлопця перед подружнім життям зі здоровою дівчиною. «Він (П. Куц — Ю. К.) писав мені, — кепкував 5 лютого 1927 року в листі до М. Родкіної, — що там у себе познайомився з хорошою, красивою, здоровою дівчиною і в них налагодились товариські взаємини, та коли справа дійшла до кохання, то одружуватись він злякався тому, що не зможе з нею «справитись», дуже вже дівчина гаряча. Коли отримав від Петра цього листа, то ледь не помер зі сміху. Я його налявав та посміявся».

Болоче відлуння того сміху в листі О. Жигаревій 28 грудня 1931 року: «Приїзд брата, міцного більшовика, створив умови для перших кроків до партійного єднання між мною та Раїнькою. Та сутінки ще не розвіялись, і виною тому багато причин. На нещастя, не в моїх силах їх зруйнувати, незважаючи на бажання. Є ще одна загроза, перед котрою я беззбройний. Це те, що я не стою на двох міцних ногах і не є бійцем, повним сил та мужності, нема цих ніг та очей, і через це загроза втрати Раї як друга».

Шурочка, рідна! Мало мати залізну волю, мало мужньо зносити трагедію життя. Мало без стогону зносити фізичні страждання. Життя нагадує мені, що цього замало, так як жінка, товариш, друг, ця жінка бажає, вимагає, щоб той, хто робиться її другом, оволодів би нею в хвилини божєвільної пристрасті, як кентавр».

«Про своє особисте життя не пишу. Нічого світлого — темрява й від-

чуження. Підла зграв шкурників, по яких я пристрасно вдарив, узавши їхню кулацьке нутро, зробили та роблять свою гадючу справу на мою та Раїну ганьбу, — прагне винести сімейні негаразди в суспільну площину, пишучи Розі Ляхович 17 лютого 1932 року. — Остання в боротьбі суто класовій морально зрадила і мене, і в цьому те більше, що за мною стоїть. Немає нічого самого дорогого, яке я, не роздумуючи, не віддам за чистоту прапора».

Серед божєвіль монастиря однокласиків істин твір хворого чоловіка, вмело відредагований цензорами-літописцями, стає євангелієм для послухників, перетворюючи його автора на іконописного святого. Святого не кидає дружина, в святого повинна бути взірцева сім'я, взірцева бодай для недолугих прагнучих тільки хліба та видовищ. Повірючи в свою святість, Островський ховає вражене чоловіче самолюбство й сумління комуніста і приймає ту, котра морально зрадила в класовій боротьбі, однак подружжя живе окремо до тих пір, поки в Москві не з'являється давно вимріяна обома власна квартира. Безкомпромисний Микола, стараючись догодити дружині, купує за 2500 крб. піаніно, зовсім забувши своє давнє «неприємство навчати дітей на власному роялі за 1500 крб.», запопадливо запитує Раїсу 6 серпня 1936 року із Сочі: «Як ти дивишся на те, щоб я написав товаришу Мікояну листа з проханням допомогти тобі вступити до Промислової академії?»

Микола Островський помер у тридцять два роки, 22 грудня 1936 року, його хвора надломлена душа стомилася блукати лабіринтом ілюзій в пошуках ідеальної свободи.

Юрій КЛЮЧ

Кузьма Петров-Водкін. Купання червоного коня, 1912

СТАЛЬ

РЕВНОЩІ

Вікна моєї кімнати на останньому, сьомому, поверсі гуртожитку дивилися на схід. І червнєве сонце не давало мені пересипляти. Отож і виходило, що я вставав, коли чайки з водосховища великою хмарию летіли на поживу до Останкінського м'ясокомбінату.

Таких довгих і світлих робочих днів, як на початку літа 73-го року, в мене, здається, ніколи більше не було. Ні, не так — більше я вже ніколи не був у кращій формі, бо ніколи стільки не малював. Не випускав альбома з рук ні на лекціях, ні після лекцій. Учився в літінституті, а не писав зовсім.

Портрети і гола натура — як не щодня, то через день.

Ця кароока туготіла дівчина впала мені в око, певне, тому, що у всьому гуртожитковому сесійному вертепі йшла обережненько попід стіною сходів і несла чималий стос книжок.

«Чому ж її, таку охайну та зграбну, не помічав раніше? Дивно...»

Але часу на роздуми в мене не було, тож я привітався і назвав себе.

По її обличчю мені зразу стало ясно — вона знає про мене і чекає моїх подальших кроків. Тому й не тягнув зі всякими там поясненнями і зразу ж запросив її до себе.

Вона тільки спитала, чи можна буде читати книжку. Ну, звісно, можна, про що мова. Головне, щоб не дуже крутилась.

— Я спокійна, можу довго сидіти нерухомо.

І справді, вже першого дня позування, 23 червня 1973 року, вона кілька годин сиділа непорушно і читала грубенький томик поезії.

Про таку модель було тільки мріяти. Сіла і завмерла. На щастя, я дуже ощадливо користувався своєю кульковою ручкою. Ні до того, ні після того ні в кого я подібної кулькової ручки, з коричневою пасстою, не бачив. А мені її подарував ще в Києві один зальотний єзуїт-місіонер. Казав, що на Заході знають мої доробки. Я тоді з цього тільки посміявся. Але вже у 92-му зовсім інша людина «з-за бугра» сказала мені, що мої роботи мали там успіх. Може, тому мені не давали дихати вдома? Хоча й не били відверто.

На гладенькому крейдяному папері коричнева паста йшла рівнорівнєсенько, без жодної «галушки», що завжди трапляється навіть з найкращими кульковими ручками.

Першого дня ми не розмовляли. Взагалі-то я можу розмовляти під час сеансу без будь-яких зусиль. Та

коли можна не розважати натуру всілякими базаринками, працюється набагато легше.

Моїй моделі малюнок сподобався, і ми домовились, що наступного дня я зайду до неї, бо вона ще не знає свого розкладу.

Кімната дівчини була така ж гола, як і всі кімнати четвертого жіночого поверху, де мені випало побувати. А де не бував — то й не знаю, чи був там бодай якийсь суто жіночий затишок.

І от у цій сірій камері, мов у якійсь величезній клітці, мене зустріли три дивні птахи: моя туготіла, як качанчик капусти, модель: висока, тонка й довгонога, як паризька манекенниця, дівчина з величезними ясними очима; а ще якась шорстка, гостра і нестримна в рухах, зовсім сіра дівчина.

Оскільки моя модель не була об'єктом моїх зальотів, то я не визнав за неактовне зразу ж узятись агітувати «манекенницю». Моя модель це сприйняла цілком спокійно. А от сіра птаха почала нервово запалювати й гасити сигарети, ходити по кімнаті, совати книжки на столі. Потім поклала одну недопалену сигарету до бляшанки від консервів і впритул підійшла до мене.

— Треба поговорити. Вийдемо.

Вийшли в коридор. Тільки-но зачинилися двері, «сіра» порвалася до мене, обдавши гарячим смородом тютюну. Палила міцніючі кубинські, здається, «Лігерос».

— Ти ось що, малювати — малюй!.. Але щоб мені нічого такого...

— Вибачайте, мила дівчино, поперше, коли ви вже знаєте про мене, то я справді малюю. І малювання в мене не зачіпка до знайомства. А що до всякого такого, то це просто практично неможливо. Бо при малюванні потрібна певна відстань, а при всякому такому — навпаки... І, до речі, при чому тут ви?

— А при тому, що це моя дівчина... Зрозумів?.. Будеш перти на неї, пащеку порву!.. То як, домовились?..

— З вами я домовився. Тут усе ясно. Тепер піду домовлятися з нею.

«Сіра» зайшла за мною до кімнати й пожадливо допалила свою смердючу кубинську сигарету.

Довгонога райська пташка погодилася швидко, але не через те, що я був такий красномовний, а тому, що коли вона зиркнула на ту сіру мару, та ствердно кивнула їй головою.

Як колись писали класики сентиментальної літератури, трохи збентежений несподіваним поворотом подій, але все-таки задоволений його наслідками, я забрав свою туготілу модель, і ми подалися на сьомий.

По обличчю моделі зрозумів — вона просто щаслива, що я тягну її до себе.

На сеансі 24 червня 1973 року книжку вона не читала. Відклала.

— Не можу читати. Не йде мені в голову... — знизала гладенькими плечима, здригнулась і сказала: — Страшна вона людина... Я її дуже боюся...

— А що, хіба є чого її боятися?.. — вирішив я спровокувати дівчину на відвертість.

— Є!.. — Вона помовчала, а потім додала: — У нас, на Кубані, в станицях, я таких страшних людей не бачила... Страшна людина.

Але дальшого розвитку ця тема не дістала, бо, щиро кажучи, чогось мені розхотілося в усі ті пристрасті заглиблюватись. Хотілося тільки помалювати ще довгоногу красуню, та й годі. Ми з нею домовились, що вона прийде наступного дня в наш гуртожиток. Вона була не наша, а музика з якогось іншого інституту — культури, чи що... От тільки не добрав, чи то віолончелістка, чи флейтистка.

Але наступного дня довгонога не прийшла. Та й дівчина з Кубані затрималася до вечора в інституті.

Довелося мені малювати оту ревниву сіру мару. Малював її в своїй кімнаті. Бо коли я прийшов, а її дівчина на з'явилася, і я все сидів та сидів, то вона тут-таки, при мені, спокійнісінько роздяглася, накинута на голе тіло халат, взула капці, і так ми з нею і їхали в ліфті. Я при повному параді (хіба тільки краватки не було!), а вона — в капцях на босу ногу, притримуючи руками поли халата на голому тілі, бо ні пояса на ньому не було, ні гудзиків.

Юра ЛОГВИН

АРКУШІ З АЛЬБОМУ

АДАЖІО

Оповідання

До трупи його прийняли відразу, бо знали ще по гас-
тролях Одеського театру, де він виконував провідні пар-
тії майже у всіх балетних виставах. Незважаючи на мо-
лодість — Ігореві у серпні мало виповнитися двадцять,
— у балетному світі він уже встиг зажити неабиякої ре-
путації й авторитету. І все те — тяжкою працею і напо-
легливістю, бо знав, що самих природних здібностей за-
мало, он скільки «аполлонів» у кордебалеті, що їх лінощі
та безвольність прирекли довіку зображувати юрбу. Доб-
ре, хоч по двадцяти роках стажу призначають пенсію.
Отож йому, вихідцеві із села, котрому волею випадку су-
дилася така доля, не можна випускати своєї фортуни. Він
усвідомлював, що лише від нього самого залежить несла-
ва чи успіх.

Ще змалку звідав нестатків і скрути повоєння, сорому
кривд та гіркоти приниження. До них з мамою в селі стави-
лися вороже, називали німчуками. Батька свого він не
знав, бо той і справді був німецьким солдатом, а народила
Ігоря мати наприкінці війни, коли вже прийшли наші. Хоча
згодом і сватали маму, бо таки дуже гарна була, та не схо-
тіла вона залишатися в селі із тавром «німецької підстилки».

Тож як трапилася нагода поїхати за наймом на роботу
в Сибір — поїхала не зволікаючи. Поїзди, вокзали, міста,
гуртожитки — аж поки влаштувалася на Пермський ли-
варний завод. Окрему кімнату в гуртожитку виділили.

Найдужче полюбив Ігор музику, яка раз по раз линула
з радіорепродуктора. Вона заворожувала його ще дитя-
чу душу, огортала все єство якоюсь незбагненною мло-
стю. Навіть сльози на очі наверталися, коли слухав ча-
рівні, щемливі мелодії, що промовляли голосами диво-
вижних інструментів, розбурхували уяву, підносили й
заколювали... І була для нього та музика магичною
субстанцією і найвищим сенсом...

До Пермського хореографічного училища його зара-
хували відразу. Як згодом казали: сама природа ніби
створила його для балету. А хлопець він був і справді
гарний — стрункий, зграбний, з руським чубом та ве-
ликими синіми очима, що заворожували проникли-
вістю і внутрішнім світлом. За висловом його педаго-
га, він був справжнім юним Леопагніном. У вісімнад-
цять — уже окраса балетної трупи Пермського театру.
Його впізнавали на вулиці, з ним хотіли познайо-
митись, але тільки робота поглинала його з голо-
вою. Як і раніш, тільки ще глибше й відданіше, він
любив класичну музику; її магична, всеосяжна сила
допомагала йому бодай у мріях, а все ж таки долати
земне тяжіння. Тим-то й була йому така близька
партія Ікара, і так натхненно й одержимо розчиняв-
ся він в образі легендарного летуна...

Слава про юну зірку докотилася й до Москви, та не
схотів Ігор їхати до столиці, хоч як запрошували та умо-
вляли. А ось до Одеси згодом поїхав — чи то море звabi-
ло, чи щось інше, та зачепився він там на два сезони...

Аж ось і Київ. Місто полюбилось йому ще з попередньо-
го приїзду. Щось інтимно-близьке й водночас величаво-
урочисте було в ньому. Дніпрові крутосхили, безкінечний
блакитний обшир і мила його серцю височина притяга-
ли якоюсь містичною силою. Сліди минувшини будили
уяву, надихали й підносили. Тут ніби витав дух великих
танцівників — Ніжинського й Лифаря, що своїм мистец-
ством славили цю землю по світах...

У гардеробній, що водночас правила й за гримувальню,
йому випало бути в парі з Андрієм, також солістом, каро-
ким двадцятидволітнім красенем, хлопцем товарис-
ьким і доброзичливим. Під час вистав чи репетицій не бу-
ло ні нагоди, ні бажання заходити в довгі розмови, а так
лишень — перекидалися загальними фразами стосовно
роботи тощо. Хоч і не було між ними відчуженості, але й
товариської близькості не виникало.

Якось не міг Ігор дати собі ради з помешканням, бо
кімната в гуртожитку, де він оселився, та й весь буди-
нок підлягали капітальному ремонту. І на той час, доки
адміністрація театру надасть житло, він мав десь
перебути. Дізнавшись про клопіт колеги, Андрій за-
просив Ігоря пожити в нього. А мешкав він у двокім-
натній квартирі сам-один. Вона дісталася йому від
батька, що був художником і виховував сина самотуж-
ки — мати покинула їх, коли хлопцеві було всього сім
років.

Те, що побачив Ігор у помешканні Андрія, його прос-
то-таки приголомшило. Стільки книжок, дивовижних
картин та скульптур! Як з'ясувалося, то були роботи
Андрієвого батька та самого Андрія, який успадкував
від нього хист до малярства. А вже достеменним див-
ом променився у рамі вікна старовинний вітраж із
середньовічною сценою королівського полювання:
його Андріїв батько привіз по війні з Німеччини як
трофей.

Вихідні вирішили провести вдома — адже стільки
справжніх скарбів містила в собі ця благословенна
оселя! Чого варті були самі лиш альбоми з мистец-
тва... А численні платівки зі світовою класикою та
музикою сучасних композиторів — від самих назв та
імен забивало дух...

Ще першого дня, коли Ігор тільки-но переступив
порог помешкання, Андрій увімкнув програвача й
зустрів його дивовижною мрійно-щемливою музи-
кою. Урочиста й журлива мелодія органа й скрипок
вливалася в найпотаємніші закутки душі. Така без-
межно земна й близька... і така висока й недосяж-
на... Це було «Адажіо» Томазо Альбіоні...

Романтична натура Ігоря знайшла в особі Андрія
справжнього товариша й однодумця. А ще коли Ан-
дрій зняв зі стіни старовинну віолу і проникливо за-
грав на ній ту саму мелодію — Ігор був остаточно ним
схорений.

Дивне, доти незнане почуття дедалі дужче й глибше
заволодівало ними, огортало їх невимовною радістю і
щемливим смутком. Незбагнен-
на магнетична сила притягала
юнаків один до одного. З остра-
хом і неприхованою жагою обом
кортіло скуштувати отого до не-
стями зважливого й до запаморо-
чення солодкого забороненого
плоду... Нахилиючись над книж-
кою, вони якомога довше лишали-
ся в такій позі, ледь-ледь торка-
ючись головами і ловлячи гарячі,
тремтливі подихи один одного...

Якось, повернувшись із театру
вкрай стомлені, зате з пляшкою до-
брого вина, вирішили відзначити
прем'єрний виступ Ігоря. Хміль одразу
вдарив у голову, надав обом сміливо-
сті, грайливого настрою. Забажалося
випити «на брудершафт»... відтак по-
цілувалися і...

Зустрівшись, їхні уста вже не хо-
тіли роз'єднуватись. Вони злилися
жадібно й пристрасно... Мов
спраглі після тривалого висна-
жливого шляху подорожні, обоє в
нестями припали до живлющого
джерела, тамуючи нестерпну зга-
гу, вогонь, що пік їм груди й памо-
рочив голови... Але тамуючи той
вогонь — лише розпалювали його
ще дужче... Серця сполоханими

АЛЬБІОНІ

птахами рвалися з грудей на волю. Вже несла було розімкнуті обійми... роз'єднати уста... Наче в передсмертній агонії, судомно сплелися їхні молоді напружені тіла... Щасливі й зморені, засоромлені й по вінця переповнені один одним, у напівзабутті плвли вони кудись в невагомості... Притишені звуки «Адажіо» несли їх за собою у надхмарні далі...

Крізь товсте різнобарвне скло вітража пробивалися промені вранішнього сонця... Перший прокинувся Ігор. Поруч, розкинувши руки, ще спав Андрій. Його довге чорне волосся обрамлювало ледь засмагле вродливе обличчя з дугами чорних брів та задовгими, як для хлопця, віями. Пруткі совокітї уста неначе всміхалися, ваблячи пригубитися на похмілля, випити з них ще келих п'яного цілющого трунку...

Прокинувшись, Андрій ще деякий час лежав нерухомо, піддаючись палким пестошам друга, аж поки й самому нестерпно захотілося відповісти йому тим же. Русавий синьоокий Ігор хвилював і до нестями збуджував його... І знову, наче в ритуальному танці, сплелися, з'єдналися, злилися двоє розпашілих, несамовитих, знавсініх од любові тіл...

...Слухаючи музику Альбіоні, Ігор гортав альбом з репродукціями скульптур Огюста Родена. Його вже давно полонив цей гнійні пластики. Перед юнаковими очима пропливали роденівські образи, і він уже втілював їх в уяві засобами балету. На ескізі до одної з фігур, яку Роден ліпив з улюбленого свого натурника, красеня Огюста Нея, вгадувалася горда постать Андрія, котрий уособить на сцені бентежну душу, що поривається до свободи, прагне світла й обширу... Та жорстоке, неблаганне середовище не дасть йому вирватися на волю. Хітони з грубої сірої мішквини правитимуть за одяг понурим безликим істотам, що переслідуватимуть героя й символізуватимуть його невблаганну долю. Темними, лиховісними тінями вони скрадатимуться за ним, гасячи всі його поривання... Атож, саме Андрій має втілити цей образ, лише він один своєю бездоганною, виразною пластикою передасть стан бентежної душі героя...

Ця ідея зацікавила й Андрія, і вони перед великим люстром пластикою власних тіл спробували оживити роденівські образи. Це ще тісніше зблизило їх, ще приязнішими стали стосунки, ще глибшою взаємна любов...

Керівництво театру цілком прихильно поставилося до Ігорової пропозиції і дозволило в рамках творчого експерименту поставити балетний номер на музику Томазо Альбіоні.

Увесь мистецький Київ прийшов на прем'єрний концерт: де поміж інших номерів мала бути показана й Ігорева постановка, його дебют балетмейстера, в якому Андрій виконував сольну партію.

...Затемнена сцена. Промінь прожектора вихоплює з п'ятого сім чоловічих постатей, що під урочисто-скорботну мелодію органа поволі, насторожено-поважно виступають з глибини сцени до глядача. Довгі сірі хламиди колихаються у такт ходи. А музика все наростає, піднімається й тривожить... Аж ось із невиразного сірого гурту, скинувши з себе осоружну хламиду, виокремлюється постать оголеного юнака і, докладаючи надлюдських зусиль, намагається втекти від тих байдужих, чужих йому людей. Силкуючись подолати земне тяжіння, він рветься у простір, та марні його спроби... Похмурі супутники не дають йому здійснити відчайдушних поривань. Полонивши його, вони знову накидають на нього грубу мішковину, ніби розчиняючи його одухотворену постать у своїй сірій невиразності... Усе повертається «на круги своя». Музика поволі стихає. Згасає світло. У суцільній темряві зникають постаті...

Багато разів викликали виконавців на поклони, і вони виходили на просценіум стомлені, але задоволені. Нарешті Андрій майже силоміць вивів із-за лаштунків схвилюваного й щасливого Ігоря. Побачивши свого улюбленця в ролі постановника, зал вибухнув ще гучнішими оплесками...

До самого ранку друзі не зімкнули очей. Ділилися враженнями, мріяли, укладали плани на майбутнє. Тепер уже Андрій хотів «узяти реванш» і поставити для Ігоря цілий балетний спектакль.

І що за прекрасне створіння цей Ігор! Які чарівні й досконалі форми його дивовижної статури! Мабуть, із таких, як він, красенів античні скульптори витворювали образи богів. Достоту фідівська голова з довгим русавим волоссям, що хвилями спадає на широкі рамена. Опуклі м'язи грудей і рук, плаский підібраний живіт з темним пагорком лобка й міцним стеблом фалоса, плавкі обриси пружних стегон і ніг...

Так само оцінював друга й Ігор, милуючись класичними пропорціями його тіла. Різнилися вони хіба що кольором очей та волосся. І жартома називали себе Нарцисами, з тією лише відміною, що Нарцис був закоханий у власний образ, а вони до нестями залюблені один в одного. Кожен любив у другові чоловічу вроду й мужність, достоту як воїни легендарного Карфагена чи запорозькі козаки, що не вагаючись віддавали власне життя заради любого побратима.

І тіло, й дух мали для них однакове значення, це було їхнім покликанням — чарувати людей вродою й досконалістю свого тіла, мистецтвом високим, та, на жаль, швидкоплинним. Зважаючи на це, юнаки з гарячковим поспіхом прагнули встигнути зробити якомога більше й краще, а водночас натішитися своїм коханням, перелити його у творчість...

Ім не потрібно було щось приховувати один від одного, вони не грали й не лицемірили, вони були такими як є. Лише удвох, оголені тілом і душею, почувалися природно й невимушено. Відчайдушними Ікарами ширяли поза часом і простором, таких вершин сягаючи, що аж дух забивало. Вони відкривали все нові й нові континенти духовності, поринаючи в потаємні глибини власного внутрішнього світу. І все те дарувала їм усепоглинаюча, неосяжна їхня любов...

Зручно вмостившись, вони лежали на тахті й слухали щойно придбану платівку з музикою Вілла-Лобоса. Екзотичні мелодії будили й заворожували уяву, розбурхували почуття, і солодко-терпка млість знову розливалася гарячими струмами по їхніх тілах, і уста знову шукали вже знайомого смаку та запаху кохання...

Потім оголений, вродливий, як Мікеланджелів Давид, Андрій грав на віолі. Голова його була трохи схилена набік, і хвилясте чорне волосся плавко збігало по раменах. Музика, щемка й чарівна, ніби лилася із самої його душі. Натхненне обличчя було прекрасним, воно випромінювало дивовижне неземне сяйво, що струменіло з його закоханої душі...

Ігор заворожено слухав, мелодія заповняла все його ество, розбурхувала ще незнані й водночас знайомі почуття... Сльози мимохіть туманили йому зір, гарячими краплинами котилися по обличчю. То були сльози замилювання й жертвної його любові, безмежної вдячності за дароване йому щастя...

Завваживши стан друга, Андрій відклав віолу й схилив перед ним коліна. «Це ти надихнув мене на цю імпровізацію, голосом моєї віолі промовляла наша любов», — сказав він. І знову вони говорили один одному схвильовані, заповніті слова... Знову клялися, присягалися на віки вічні, до останнього подиху, назавше...

Тим часом ішла до завершення Андрієва постановка балету «Гамлет», на музику Дмитра Шостаковича. Звичайно ж, партію датського принца виконував Ігор. Здавалося, саме для нього створив свою трагедію Шекспір: і постановою, і вродою, і душевними пориваннями відповідав юнак цьому образі. Тепер уже Андрій дебютував як балетмейстер-постановник. Він же, у співавторстві із художником, зробив ескізи костюмів та декорацій. І виконував роль Лаерта.

Ще на генеральній репетиції, попри всі застереження, в залі лунали оплески та схвальні вигукі. Преса віщувала світову славу й постановникові, й головному виконавцю.

Прем'єра наближалася до кінця. Завершувалася передостання картина. Ігор побіг до гримувальні перевдягатися: за кілька хвилин мала початися фінальна сцена смерті героя, для неї було обрано сніжно-білий костюм. Дослухаючись до музики, Ігор подумки відлічував час, що лишався до його

виходу. Їхня з Андрієм гардеробна була на третьому поверсі. Швидко перевдягнувшись, він побачив, що має ще трохи часу, аби поглянути на кін з висоти пташиного лету. Для цього він піднявся ще на три поверхи вгору; якраз і двері на колосники були незамкнені. Він обережно вийшов на вузький балкончик. Висота була така запаморочлива, аж дух забивало. Міцно тримаючись за поруччя огорожі, Ігор спостерігав за дією і внутрішньо готувався до свого виходу. Та раптом позад нього грюкнули двері й клацнув замок. Мабуть, то котрийсь із чергових пожежників помітив прочинені двері й поквапився виправити чийсь недогляд, — звичайно, і гадки не маючи, що там може хтось бути. Стривожений Ігор легенько постукав, сподіваючись, що той, хто замкнув двері, ще не встиг далеко відійти. Потім загрюкав дужче. Та де там — за дверима ані слеся. Що робити? Як вийти з цього безглузого, та, на жаль, драматичного становища? На сусідньому балкончику також були двері, то, може, вони не замкнені чи не такий міцний замок?.. Відстань між балкончиками — близько метра...

А музика такт за тактом усе наближала й наближала фінальний вихід Ігоря. Не дай Боже, не вийде він на сцену — провал для театру і для Андрія особисто — а він же доклав стільки зусиль до цієї прем'єри! І старався ж за для нього, Ігоря... Ігор і далі марно стукав та гукав, а тоді, коли вже буквально через кілька тактів мав з'явитися на сцені, поспіхом переліз через огорожу, напружив усі сили, відштовхнувся від металевої опори і...

...Він лежав посеред сцени, мов ляльковий Арлекін, з безвільно розкиданими руками й ногами, у сніжно-білому вбранні Гамлета, з розширеними, вже застигаючими зіницями синіх очей. Невеличка червона цівка скупко стікала з кутика напіврозтулених уст...

І декорації Ельсінорського замку, і люди в середньовічному вбранні здавались Андрієві нереальними — все скидалося на моторошний і химерний сон... Ось-ось сон скінчиться — і все знову буде гаразд. Це ж лише вистава, придумана ним самим.... Ні — то не Ігор! То не мертве тіло його найближчого друга, а Шекспірів Гамлет нерухомо лежить посеред сцени... Він-бо й за роллю має так лежати... А за хвилину підведеться й зі своєю милою, трохи винуватою усмішкою вийде до рампи вклонитися публіці...

...Та ні — посеред сцени лежав він — його повержений бог, якому Андрій поклонявся й на якого молився, якого любив сильніше за саме життя...

Він став на коліна і ніжно, немов боячись завдати другові болю, навіки склепив йому очі, востаннє зазирнувши в їхню тепер уже холодну безодню.... Спазми душили горло...

Оскільки нікого з родичів в Ігоря не було (мати за рік перед тим загинула при пожежі), Андрій розпорядився віддати його тіло кремації. Урну з прахом вмурував у стіну колумбарію київського Байкового цвинтаря, а маленьку дрібку попелу запаяв у невеличкий срібний медальйон і ніколи вже з ним не розлучався.

Поїхавши на конкурс артистів балету в Парижі, Андрій залишився працювати в Гранд-Опера, де поновив постановку Ігоревого «Адажіо» і сам виконував у ньому сольну партію. Згодом ця композиція пішла по всьому світі, її ставили різні театри та найкращі балетні трупи. Андрій сумовито тішився з того — адже в звуках цієї музики, у рухах і пластиці танцю ніби продовжував жити образ його незабутнього Ігоря...

Фото Олега Білоусова

ЛЕЛЬ-2000: НОВІ УМОВИ ПЕРЕДПЛАТИ!

Шановні читачі!
Журнали «Лель» і «Лель-ревію» у 2000 році ви зможете одержувати, лише перерахувавши відповідну суму на р/рахунок редакції і надіславши нам повідомлення про поштовий переказ з чітко зазначеним прізвищем, повною адресою та сплаченою сумою.

Протягом року вийде 6 номерів «Леся» і 6 — «Лель-ревію».

Вартість одного номера кожного з журналів —

3 грн. 50 коп.

Піврічна передплата коштує

10 грн. 50 коп.,

річна, відповідно,

21 грн. 00 коп.

Відправляючи переказ, не забудьте зазначити, який з двох журналів ви хочете одержувати.

Гроші слід надсилати на
Р/р № 26007301330137
у Шевченківській філії АКБ
«Національний кредит» м. Києва.
МФО 322216, ЗКПО 21652557.
Одержувач: фірма «Держкул».

Сума (для прикладу): 21 грн. Без ПДВ.
Передплата «Лель»-2000
(або «Лель-ревію»-2000).

**ПЕРЕДПЛАТА
ПРИЙМАЄТЬСЯ З
1 ВЕРЕСНЯ ДО 31
ГРУДНЯ 1999 РОКУ.**

**ВИ ОДЕРЖИТЕ ТАКУ
КІЛЬКІСТЬ НОМЕРІВ,
ЗА ЯКУ ЗАПЛАТИТЕ.
ЖУРНАЛИ НАДХОДИТИМУТЬ
ПЕРЕДПЛАТНИКАМ У
ЗАПЕЧАТАНИХ КОНВЕРТАХ.**

**У ПЕРЕДПЛАТНОМУ
КАТАЛОЗІ УКРАЇНИ
НА 2000 РІК «ЛЕЛЯ»
І «ЛЕЛЬ-РЕВІЮ»
НЕ БУДЕ.**

ЗУСТРІНЕМО 2000 РІК РАЗОМ З «ЛЕЛЕМ»!

Після закінчення нашої улюбленої і незабутньої школи номер 2 я, друзі мої ширі, як і більшість із вас, пішов до лав Радянської Армії. З дитинства марив морем, тому й напросився на флот.

Послали мене спочатку до морської школи, неподалік старовинного кримського містечка Гурзуф, берегову лінію якого омивають ніжно-еротичні хвилі Козацького моря. І чому тільки називають його Чорним?! Де ж та історична справедливість?

Подивіться на середньовічну карту Європи. Росія тоді ще була Московією, Україна, як і тепер, Україною, а на місці кимось названого згодом Чорного моря ви побачите слова: «Козацьке море». Чому козацьке? Бо за тих часів прадавні наші славні запорожці поборозли те море уздовж і впоперек, витрушуючи душу з татар і турків та визволяючи християнські душі з неволі лютої.

Діставалися наші завзяті прадіди до самісінького Стамбула, і тоді наполохані євнухи гнали в гори численні табунці жіночок правителя Османської імперії, рятуючи їх від шалу козацького та списа потужного, що в шароварах ховався. А були в запорожців й інші списи — трохи довші від згаданих і для війни призначені...

Іноді — чи то євнухи траплялися неповороткі, чи жіночки султанові не дуже тікали — славні козаки наздоганяли гареми й псували чистоту роду турецького. З'являлися дитинчата — напівкозачата, напівтурченята...

Та чого це я так глибоко в історію подався?! Моя ж то не така давня...

Отож учусь я, друзі мої любі, у тій школі морській, наполегливо готуюся до несення військової служби на борту усявленого ордену Трудового Червоного Прапора атомного підводного крейсера «Непереможний». А наставником старші командири призначили нам мічмана Євлампія Івановича Котопуцька. І трапляються ж такі кумедні прізвиська!.. Та знаєте, товаришочки мої душевні, я вже давно запримітив: яке прізвисько, така й людина. І той Котопуцько виявився страшенним бузувіром і садюгою неприхованим...

Годували нас у школі морській не дуже: або каша кирза, або каша шрапнель... Самі знаєте, що воно таке. Для вигляду мастили ту їжу духом вершкового масла та поливали нібито м'ясною підливою, такого блідо-синього кольору, що найталановитішому художникові не приверзеться навіть у нападі білої гарячки...

«ОЙ, ГАДЮКА!...»

Володимир КОЛОДЯЖНИЙ

Правдива історія, повідана колишнім матросом атомного підводного крейсера «Непереможний» на традиційній зустрічі однокашників

Як ми мріяли тоді скоріше потрапити на борт «Непереможного», бо знали — їжа там найвищого гатунку... Повірте мені, бувало му підводникові...

Та повернімося до того клятого Котопуцька. Він десь роздобув книжки «Страви української кухні», «Багатства новофранцузької кухні» та «Кращі здобутки давньоеврейської кухні» — і читав звідти рецепти найвишуканіших страв під час сніданку й вечері, коли ми давилися черговою кашею. І при цьому дивився на нас добрим батьківським поглядом, нібито він і справді годував нас, курсантів, отими вишуканими наїдками. Ще й наказував гад той повзучий мити посуд після їжі так, щоб усе вилискувало, як кругляки в коті після безневних сексуальних вправ. Бо чомусь запало в голову бузувірові-наставнику, що після новофранцузької кухні, а надто після давньоеврейської, тарілочки погано відмиваються...

Школа наша морська, товаришочки мої, розташувалася у мальовничому місці: просто над нами — знаменитий Червоний камінь, ще вище — Яйла, повита кучерявими хмарками, а ген унизу — красень-Гурзуф, що його вузькими вулицями та парками повільно походжали стомлені сонцем довгоногі дівчата й привабливі жіночки з відпочивальниць, збуджуючи в чоловічого докільця цілком природні потяги...

Аж ось одного дня прийшов наш мічман дуже веселий — гостював у голови місцевого колгоспу. Вишикував курсантів у

шерегу й довго вдивлявся в кожного уже знайомим батьківським поглядом. А який духмянний віддих був у цього змія іродового — від нього віяло тонкими пахощами справжнього марочного мускату...

— Гей, козаки, майбутні лицарі непереможного підводного флоту! — незвично карбуючи слова, заговорив мічман. — Перед нами поставлено почесне завдання — допомогти трударям виноградних плантацій зібрати врожай. Викладаю диспозицію. Бачите оту скелю? Це знаменитий Червоний камінь. Коло нього проізрастає унікальний сорт винограду, з якого роблять найкраще у світі вино «Мускат Червоного Каменя». Повірте мені, це справді найкраще у світі вино. — І мічман Котопуцько смачно гикнув.

Невидима запашна хмарка, що долинула до нас, була незаперечним підтвердженням слів наставника.

— Отже, сьогодні на штурм урожаю ідуть трое курсантів...

Серед цих перших щасливців був і я — Олексій Мавриченко. Кому з нас не мріялось після остогидлої каші поласувати дозгоду сонячними виноградними гронами. Знав би, яка дивовижна пригода чекала мене під тим знаменитим Червоним каменем, то не просто пішов би залюбки — на крилах орлиних полетів би!.. Та про це трохи згодом...

Доручили мені чималеньку ділянку виноградної плантації, і я почав звершувати

свій трудовий подвиг. Винограду я швидко наївся, та й сонечко кримське так припікало, що аж у голові паморочилось. Зібравши зо два десятки ящиків знаменитого винограду на уславлений мускат, я ледве дочкавав до Червоного каменя... А норма ж була п'ятдесят ящиків! Де й подівся мій трудовий ентузіазм!.. І раптом... У затінку того каменя я побачив халабуду сторожа. А біля неї, під розлогим кущем, на офіцерській плащ-палатці солодко спала...

Ой, побратими мої вірні, як згадаю ту мить, то й тепер, через стільки років, кров у жилах скипає, мов у молодого огира, що вперше нагледів своїми недосвідченими очима струнку юну кобилицю.

Спить собі молоденька сторожиха, і гроно винограду спочиває на її грудях. Що й казати, гроно прекрасне, але груди!.. А ніжки! Довгі, стрункі, засмагли, з пальчиками, наче малі виноградники, з ямочками на колінцях, з яких так і вабить напитися джерельної води. А статура... Нічого зайвого. Усе при ній, і все таке, що... куди тій Джоконді!

Я дивився, дивився і незчувсь, як вихопився з мене вигук щирого захвату. Жіночка вмить прокинулася, скочила на ноги — тільки її побачили б!.. Усе в ній заграло, та так гарно, пружно, ладно. Я вже зовсім очманів... А вона гляділа, гляділа, а потім як засміється!.. Ніби срібні струни задзвеніли під блакитним небом.

Не буду хвальком, друзі мої шкільні, хлопець я був тоді нівроку, язиком теліпав добре, незгірш як вітер вітрилом. Та й в очах моїх щось таке було, що жіночкам молоденьким подобалося. Одне слово, за кільканадцять хвилин ми дійшли згоди...

І почали гарцювати в горизонтальній площині у тіні найсолодшого в світі винограду. Ну й дівка вона виявилась! Що там ті дурні еротичні книжки! Як казав великий Гете: «Суша то річ — теорія, та вічнозелене дерево пізнання». Мав-таки радію старий — бо ж геній!

І я пізнавав. Чим глибше пронизував мій корінь пізнання її жіноче ество, тим потужніші вулканічні вибухи стрясає її гарячу плоть; а лавові виверження, здавалося, спонепелять геть усе: і корінь мій, і всього мене, і камінь той Червоний.

Я злітав високо вгору, щоб за мить

спружинитися на її чарівних грудях. Від тоненької блузки, що була на ній спочатку, давно вже й клаптика не лишилося. Та ось якоїсь неповторної миті жіночка так засовалася піді мною, що я втратив ритм і здивовано втупився у її блакитні, як Козацьке море, очі.

— Що з тобою, люба?

— Та незручно якось... Щось тверде піді мною і ніби ворухнеться...

— То, мабуть, корінчик винограду, звичайний собі корінчик...

Ми трохи змінили диспозицію і знову поринули в шал кохання. Миттю пролетіло півгодини, година, і лише сигнальний дзвін з морської школи, що ледве долинув сюди, нагадав: треба вертатися до батька-мічмана, його кулінарних книжок і каші кирзової чи шрапнельної...

Я підняв офіцерську плащ-палатку, на якій усе діялось, легенько струснув її і простягнув моїй прекрасній сторожисі. Вона злякано зойкнула:

— Ой, гадюка!..

— Де, сонечко моє?

— Подивись, подивись на спід плащ-палатки...

Я подивився, і мені ледь не стало млосно. До спіднього боку прилипла геть розтовчена нещасна зміюка. Мертве створіння дивилося на мене розширеними від жаху застиглими очима. Та й як не вжахнутися, коли на тобі з годину гарцювали у несамовитому любовному шалі двоє дужих молодят, забувши про все на білому світі...

Ось така незвичайна пригода трапилася зі мною, друзі мої щирі, коли я готувався стати матросом ордена Трудового Червоного Прапора атомного підводного крейсера «Непереможний».

ЕНЦИКЛОПЕДІЯ
ЕРОТИКИ

Агунда

— героїня осетинського нартського епосу, дочка володарки Чорної гори Сайнаг-Алдара. Символ неперевершеної жіночої краси.

АРНАВАЗ

— в іранській міфології сестра і водночас (за зороастрійським звичаєм) дружина першопредка людства праведного Йіми. Потім нею оволодів дракон Ажи-Дахак, а потім вона вийшла заміж за переможця дракона.

Аконтії

— у грецькій міфології прекрасний юнак з острова Кеос, який, закохавшись на святі Артемиди у прекрасну Кідіппу, обманом домогся її руки. Він підкинув дівчині яблуко, на шкірці якого вирізав напис: «Клянусь Артеміді, я стану дружиною Аконтія». Прочитавши ці слова вголос, Кідіппа таким чином дала обіцянку богині, не виконати яку вже не можна було.

АМОРИ, граф

— псевдонім автора «Вавилон наших днів» — документальних записів подій перших років після приходу до влади більшовиків на чолі з В. І. Леніним (1917). В оповіданні, зокрема, засвідчується падіння моралі, яке завжди супроводжує суспільні кризи. За деякими даними під псевдонімом «Граф Амори» сховався відомий письменник О.М. Толстой.

ВАВІЛОН НАШИХ ДНІВ (Уривок)

Між цими жінками існували певні ревності. Деякі з них були настільки закохані у своїх кішечок, що влаштовували їм бурхливі сцени. Ці пари — кіт і кішечка — були відомі в багатьох салонах Петрограда і Москви. Жартіма їх називали голубками, хоча їхня близькість мала далеко не невинний характер.

...У напівособняку влаштували величезний басейн, оточений мармуровими колонами та фігурами, за якими красувалися безкінечні дивани східного типу, вкриті білими простиралами і споряджені багатьма подушками.

Тут, у цьому басейні, активні лесбіянки милувалися і зачаровувалися бездоганними формами своїх кішечок. Це милування переходило у транс. Котики кидалися у басейн, пестили кішечок просто у воді й у якомусь забутті витягали їх з басейну, кидали на дивани, де тривав транс, що набирав потворних форм гомосексуального радіння.

Стид, манірність, гідливість — усе відходило на останній план, а на першому було лише прагнення вдовольнити ненаситну жагу витончених розпущених відчуттів. У цій пряній атмосфері, серед аромату дивовижних французьких парфумів і тепліні, жінки втрачали образ і подобу людей.

Вакханалія тривала довго, з перервами, під час яких подавали чорну каву з лікерами, шампанське, фрукти і цукерки. Шампанське з крішом мало особливий успіх. Його пили, наче воду.

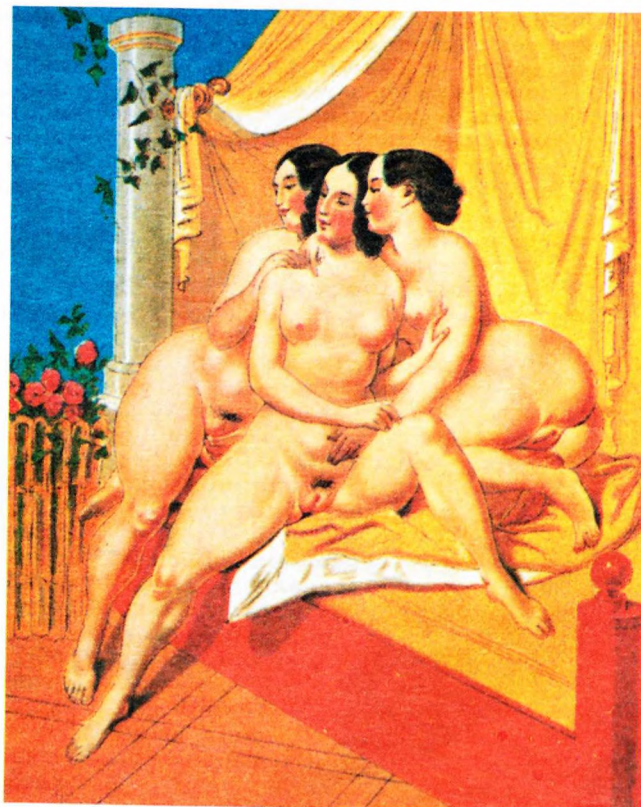
Близько четвертої години ранку робили велику перерву. Оголені дами надягали прозорі газові халатики і йшли до добре нагрітої ідальні, де на них чекала розкішна вечеря.

Потім, опісля доброго вина, вакханалія сягала свого апогею. Поверталися знову до кімнати радін. У розпалі вакханалії в повітрі стояв стогін, пристрасні зітхання, які інколи супроводжувалися істерикою.

Переклад з російської

АЛКЕСТИДА

— у грецькій міфології дочка царя Пелія, дружина Адмета, яка стала символом подружньої любові. Аби врятувати чоловіка від передчасної смерті, Алкестиди погоджується зійти замість нього у царство мертвих Під. Розчулені самопожертвою і силою кохання, боги повертають дружину Адмету ще прекраснішою, ніж вона була раніше.

Петер Фенді. Еротична сцена. 1835

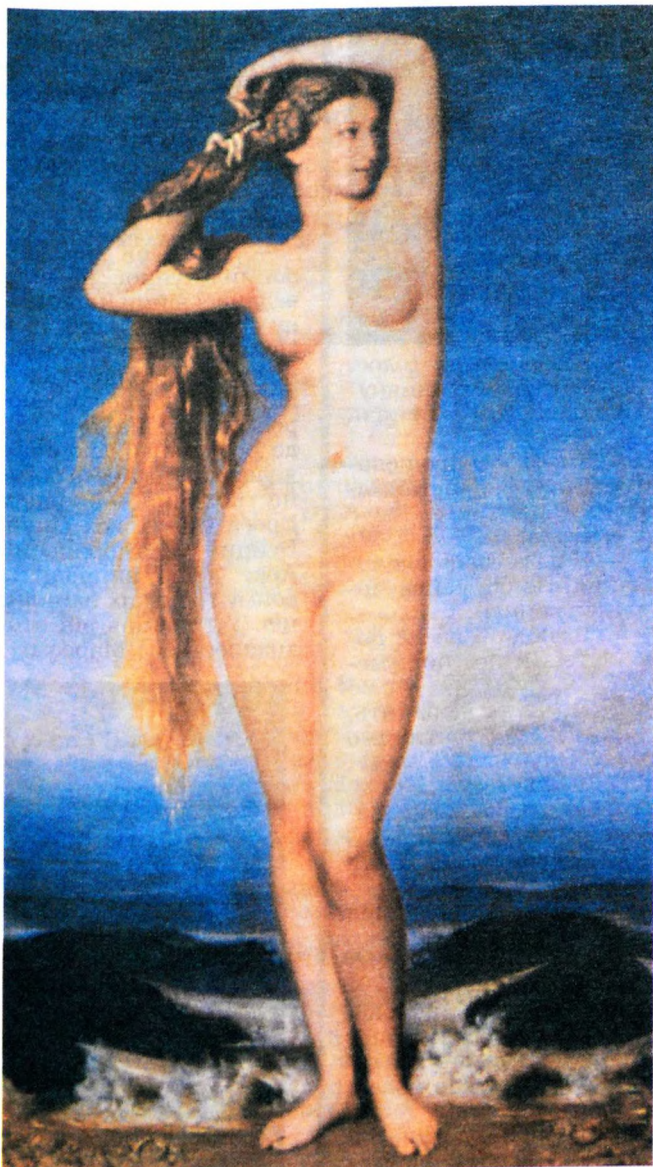

Аллат

— давньоарабська богиня неба і дощу, а також планети Венера. Ототожнювалася з грецькою Афродитою. Араби Сирійської пустелі вважали Аллат жіночою паралеллю Аллаха, шанували як його дружину і матір богів.

Амбар-она

— у міфології узбеків покровителька жінок та жіночих занять. До неї по допомогу звертаються повитухи, знахарки та шаманки.

Анана-гунда

— в абхазькій міфології богиня родючості, плодів і бджолярства, покровителька народження дітей. З'являється інколи у вигляді бджолиної матки.

Аморі-дюваль ЕЖЕН-ЕММАНУЕЛЬ (1808—1885)

Французький живописець, учасник альтернативних художніх виставок 60-х років XIX століття, створених Наполеоном III на противагу офіційним салонам, виставлятися в яких могли лише послідовники академічного живопису. Аморі-Дюваль, аби довести до глядачів своє розуміння еротичності, звертався до класичних образів і сюжетів, що допомагало подолати цензурні перепони.

Ареногенія

— поява нападків виключно чоловічої статі внаслідок дії поєднаного зі статтю літального гена.

Аплу

— в етруській міфології божество, яке відповідає грецькому Аполлонові. Взірець і водночас наглядч гармонії людської і космічної.

Архій митиленець (I ст. до н.е.)

Давньогрецький поет народився на острові Лесбос, у місті Митилені. Жив за доби руйнування Еллади римлянами. З написаного ним дуже мало творів дійшло до наших часів.

Слід уникати Ерота?

Даремно!

За мною на крилах

Він навздогін,

і пішки від нього

Мені не втекти.

Аппель Карел (Народ. у 1921 р.)

Голландський живописець, один із засновників творчої групи «Кобра», до якої входили також датчанин Астер Йорн, бельгієць П'єр Алешинські та голландець Гійом Корнель. «Кобра» була заснована 1948 року в Парижі. Аппель разом з однодумцями відновлював традиції німецького експресіонізму з характерним для нього деформованим буянням фарб. Аппель не визнавав абстрактних експериментів, проте саме абстракція придушувала еротизм у творах майстра.

ЕНЦИКЛОПЕДІЯ
ЕРОТИКИ

Чоловік і Ф. пішли разом, про щось теревенячи. Я вирішила не відставати від них. Вони звернули на якусь стежину, і невдовзі ми опинилися у дикому куточку лісу, всіяному величезними валунами і затіненому розлогими деревами.

У цю мить мого чоловіка покликав здалеку один з наших супутників: «Ідіть-но швидше сюди! Погляньте, що тут!»

АТАЛАНТА

— героїня грецької міфології, дочка аркадського героя Іаса та беотійської царівни Клімени. Перша з відомих людству жінок, яка була покарана за те, що кохалася у храмі бога — Зевса. За цей гріх Зевс перетворив Аталанту та її чоловіка Меланіона на левів. Згідно з уявленнями древніх левиці паруються лише з леопардами, тож у новій подобі вона позбавлялася можливості кохатися з чоловіком.

АНОНІМ

Оповідання невідомого автора було надруковане у французькому журналі XIX століття.

ПРОГУЛЯНКА (Уривок)

Ліс зустрів нас приємною прохолодою і п'яною красою. Ми підійшли до будинку егеря, де на нас чекали прості сільські страви. Усі заходилися весело підобідувати. Мене умовили випити кілька келихів шампанського, хоча для підняття мого духу це було зовсім не потрібно.

Після трапези ми вирушили на прогулянку.

Чарлз побіг на голос. Варто було йому зникнути з очей, як Ф. припав до моїх вуст.

— Ангел, — прошепотів він. — Скористаймося з цієї нагоди!

— Безумець!

— Я божеволію від кохання! Не опирайся моєму бажанню!

— Господи! Нас же побачать! Ти погубиш мене!

— Ніхто не побачить, якщо ми не гаятимемо часу! Нахилися!..

— Ти вже?

— Так, я увійшов. Зараз.

— Ой, швидше. Я вся тремчу!

— Зараз, зараз, моя радість... Кінчай-но!

— Я вже. Виходь.

— Ох. Усе...

Ми встигли вчасно. Ледве я поправила ззаду спідницю, як почувся гамір компанії, що поверталася.

Я пішла назустріч. Виявилось, вони вирішили показати нам бджолине гніздо, побачене на самісінській верхівці дерева.

Незабаром ми знову сіли в екіпажі й попрямували до міста.

Переклад
з французької

АТУМ

— у єгипетській міфології бог сонця, один з найдавніших богів. Його змальовували в образі людини з подвійною короною на голові — як володаря Верхнього та Нижнього Єгипту. Згідно з геліопольським міфом Атур створив сам себе, виник з первісного хаосу. Граючись одного разу з власним фалосом, Атур довів себе до еякуляції. Задиhaючись від насолоди, він почав хапати ротом повітря й у такий спосіб втягнув у себе сім'я, що саме вирвалося потужним струменем. Відбулося миттєве самоzapлiднення — Атур виплюнув з рота богів-близнюків: повітря — Шу та вологу — Тефнут, від яких пішла земля — Геб та небо — Нут.

АРЕС

— у грецькій міфології бог підступної, несправедливої війни (на відміну від Афін). Закохався і зумів здобути прихильність найвищої богині Афродіти, яка на той час, до речі, мала законного чоловіка. Від Ареса богиня кохання народила Ероса і ще трьох синів. Буйний та аморальний Арес дещо випадає із сонму грецьких олімпійців. У італійців він отожднюється з Марсом.

ПРУТНІ З СЮРПРИЗАМИ

Величина чоловічого члена у спокійному стані — це надійний показник того, яких розмірів він сягне у стані абсолютної ерекції. Великі пеніси рідко при збудженні подовжуються більше ніж на 2,5-5 см. Та щире здивування викликають ситуації, коли людина з маленьким чи середніх розмірів членом раптом на ваших очах досягає ерекції. Про таких чоловіків кажуть, що у них високий коефіцієнт подовження і розширення.

Декілька років тому я мав доброго друга, з яким ми познайомились на старших курсах медичного училища у штаті Юта. Ми кілька разів зустрічалися на тенісній площадці, й у душевній я помітив, що його член досить скромних розмірів. По суті, він у нього був таким маленьким, що нагадував рожевуватий пуп'янок, який визирив з густого волосся. І мене постійно дивував шквал телефонних дзвінків на його адресу від подружок (телефон не замовкав, дзвонив цілий день, а іноді й уночі). Я поцікавився причиною.

— Уся справа в моїм спорядженні, — відповів він.

Не замислюючись, без жодних дипломатичних хитрощів я запитав:

— У якому спорядженні?

Він анітрішечки не знітився й просто відповів:

— Ходімо, я тобі дещо покажу.

Я пішов за ним до його спальні. Ми замкнули двері, а він, узявши до рук пошарпаний номер журналу «Пентхауз» і сівши до мене спиною, почав мастурбувати. За кілька хвилин він сказав:

— Нумо, подивися!

Я ледве не впав з ліжка. Ні, це була абсолютно інша людина. Він демонстрував прекрасний екземпляр, схожий на батон ковбаси селямі, довжиною 18 см, з пульсуючими синіми жилками. Від його ліліпутських розмірів не залишилося й згадки. Оговтавшись, я поцікавився, як це йому вдалося. Він відповів, що це аж ніяк не трюк, просто йому поталанило мати «розсувний» телескопічний член...

Інститут «Мастерс і Джонсон» здійснив кілька досліджень, пов'язаних із змінами розмірів статевого члена. В результаті вони з'ясували, що маленький пеніс має більший коефіцієнт розширення і подовження. Були зафіксовані такі спостереження.

Під час дослідження порівнювалися 40 чоловіків, довжина членів яких у спокійному стані була 7,5—9 см, з тими, які мали «сплячі» пеніси довжиною 10,0—11,5 см. При цілковитій ерекції менші за розмірами прутні зростали в середньому на 7,5—7,8 см, тобто фактично подвоювали власну довжину. На відміну від них, у піддослідних з довгими

членами збільшення при ерекції спостерігалось у межах 7,0—7,5 см. Дослідники відзначали, що найпомітніше збільшення було зафіксоване в межах з 11 до 16,5 см. У моїх дослідженнях найбільше зростан-

ня було відзначено з 12 до 18,5 см, а найменше — з 11 до 13,5 см.

ня було відзначено з 12 до 18,5 см, а найменше — з 11 до 13,5 см.

Вчені Інституту Кінсі провели аналогічне дослідження. Вони виміряли від кінчика голівки довжину членів 2770 чоловіків — як у спокійному стані, так і під час ерекції. Пол Л. Демісон і Пол Г. Гебхард класифікували «сплячі» пеніси за двома категоріями: короткі (в середньому 7,8 см) і довгі (в середньому

11 см), а потім порівняли їх при ерекції. «Короткі» пеніси подовжилися на 85 і навіть більше відсотків, і їхній середній розмір став дорівнювати 14,7 см. «Довгі» члени подовжилися лише на 47% і при цілковитій ерекції сягнули в середньому 16,5 см. Окрім того, було помічено, що чим тонший пеніс, тим дуж-

Гері ГРІФФІН,
сексолог (США)

ВСЕ ПРО СЕКС

ПРИКМЕТИ СТОСОВНО ДІТЕЙ,
ЯКІ НА ВСЯК ВИПАДОК ТРЕБА ЗНАТИ

Не слід саджати дітей на стіл — потім, ступивши на землю, вони падатимуть без причини.

Маленькій дитині не можна дозволяти дивитися у дзеркало — довго не розмовлятиме і зробиться лякливою.

Після заходу сонця не варто піднімати дитину на руках вище голови — буде неспокійно спати.

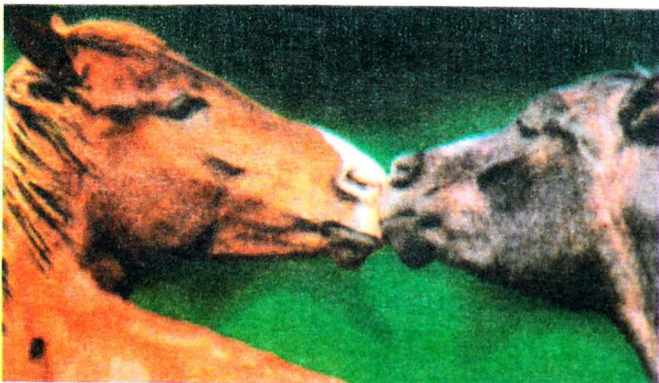
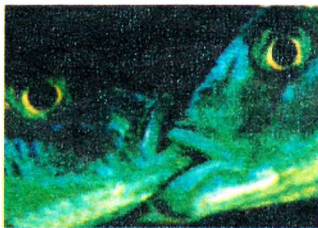
Аби у маляти все було добре — не залишайте на ніч його речі на мотузці у дворі.

Хлопчика краще вбирати у блакитний одяг, дівчинку — у рожевий.

ОСТАННІЙ ЖАРТ БЛИЗНЮКІВ

Сіднейських братів Білла і Джона Блумфілдів було дуже важко розрізнити. І близнюки цим користувалися, впродовж усього життя розігруючи оточуючих. Це було нескладно: мешкали вони разом, одягалися однаково, мали подібні звички, манери, смаки. Померли вони теж разом, досягнувши 61-річної межі. Але і наостанок брати вирішили розіграти рідню. Обидва перед смертю однаково вбралися, а паспорти склали в одне портмоне. Оскільки хто є хто визначити було неможливо, близнюків вирішено було поховати в одній труні.

ТВАРИНИ ТЕЖ ЦІЛУЮТЬСЯ

Найбільш подібний до людського — поцілунок шимпанзе. І цілуються вони у схожих ситуаціях: під час залицяння і любовних ігор, вітаючись зі знайомими, а також демонструючи покірливість вожаку.

Не відстають й інші тварини.

Коні цілуються, залицяючись одне до одного. Собаки — під час гри.

А риби — так ті годинами можуть плавати, з'єднавши спраглі вуста.

ЖАТКА

Оповідка

— Що старе, що мале, кажу я, Андрію, — один дідько. Розум в голові, як вода — куди нахилишся, туди й ллється. От ти вже пасіку маєш, якась тобі гривня крапає, на щось більше тягнешся. Дядько на всю губу!

— Наче ти, Петре, бідуєш, як люди, без копійки, без одєжини...

— Я тримаюся, але такий час... Затинок. Заграниця. Привожу з Туреччини дещо, з Молдови — цигарки. Щось крапає. Кручуся. Що маємо, те маємо, як той казав. Податками допікають, але що зробимо? Затишок...

— Журишся, ремствуєш?

— Так, але на кого тепер ремствувати, коли кожен сам собі пан? Як умієш, так і живи, а не вмійєш ніяк — тікай!

— Куди?

— Куди хочеш — пан. Коли маєш багатство — лети, а не маєш і не можеш звечора заснути, згадуй, сягай куди хочеш, куди в голові хилиться.

— Куди ж у тебе хилиться?

— Часом в дурне, але в солодке.

— Он у тебе в чуприні бджілка заплуталась. Давай дістану.

— Не треба, Андрію, сама вибереться. Авжеж, пані бджілка крила має, солодке їсть. Ото хлопчаком був-ем, дитиною. Тато поїхав десь на заробітки, мама — в колгосп на роботу. Мене в дитячий садок не приймали — вже такий пуголовок, що до школи ходжу, але боятися ще не вмію. Pokійна

бабуня Настя лякала: «Вова прийде і зграмає, коли не будеш слухатися мами, баби!» Колись слухався, колись — ні. Живого вовка не бачив, тільки на малюнках у книжечці, а вовка уявлявся великий, як теля, чорний, волохатий. І мама була навчилася від бабуні. Ото вечоріє надворі, то й кричить: «Петрику, до хати, бо вова з лісу!» Щоб дуже, то ні, але трішечки боявся...

— О, вже бджілка вибралася, полетіла.

— Я про бджілку й хотів.

— Ну, розкажи, все одно неділя, нікуди не спішимо.

— В сусідстві жила одна бджілка, Маринкою звали. Більша була за мене, до п'ятого класу ходила. Така голубоока, в коси голубенькі стрічки вплітала, і очі голубі. Пляне — і тобі добре, хочеш з нею гратися, доторкнутись до неї.

— То чому бджілка?

— Бо солодка.

— А звідки ти знаєш? Пробував на смак?

З ПАСІКИ ДІДА АНДРІЯ

— Можна сказати, пробував.

— Як?

— Гратися до неї бігав, коли в неї не було нікого дома. А в хаті гарно. Тахта під стіною, на стіні паперовий голуб з голубкою цілюються. А Маринка покинула на столі свої зошити і книжки та й каже: — Граймося!

— Чого будем гратися? — питаю.

— Хатки, — каже.

— Це треба надворі, там пісок, дощечки...

— А в мене й тут є хатка, — і бебех на тахту горілиць... — Вибачай, Андрію, але й ти колись був дитиною.

— Ну?

— Та й заголилася. Трусики швагнула у куток і показує мені пирижечок між стегнами та й каже: — Ось!..

Там же щілиночка, пелюсточки, як у квітки. А Маринка так до мене, як моя мама: «Ходи, Петрику, до хати, бо вова!» Поклала мене коло себе і тягне мою руку до тієї хатки. Доторкнувся, а там ніби дверцята відчиняються і так м'ягенько, аж мокро. Коли доторкнувся мій пуп'веріньок — став більшенький, наче почав щось думати, напружився.

— Боїться вови, — каже Маринка. — Ану, до хатки!

Одним пальцем намацав я у неї не стегні прищик-бородавку і питаю:

— А що це?

— Цуцик біля хатки, — каже, — стереже, щоб вова не ввійшов, — і тулить мого пуп'верінька до дверця.

— Нащо? — питаю.

— Він теж вови боїться.

То й гецався, може, не по-людськи, але добре було, не забувається. Я ще не знав про гріх... Але тільки-но прилаштувався на Маринці, як грюкнули двері, до хати влетіла її мама, стягнула мене з Маринки, як нікчемне кошеня, і викинула надвір, за мною волочилися штанята. Тікаю додому і чую, як мама б'є Марин-

ку, як та кричить.

— Діти — гріхи, — похитав головою пасічник.

— І вигадає малеча: хатка, цуцик...

— Та якби тільки це, — усміхнувся Петро.

— А що ж іще?

— Текли роки, як вода в Бузі. Не ходив я вже гратися до Маринки, боявся її мами і її самої. Вже парубок, вже й чоловік, вже ось ця незалежність, вже Марина Семенівна за агронома заміж збирається, а мені нема-нема та й втелюється в голову її хатка, згадається, як мені було добре. Пляну здалеку на Марину Семенівну — дама з Парижа, і одягнена люкс, і говорити, як музику пише. А тут вибори, вже президента обирають. Голова сільради, що за радянської влади був, робить такі самі вибори — звечора музику грають, з райцентру горілки, пива привезли, Марина Семенівна розпоряджається допізна. Вже й радіо не балакає. Іду додому, а вона:

— Зайди, Петре, до мого кабінету!

Чому ж, думаю, не зайти. Згадалося, як малим до неї гратися ходив. Сідає вона на диван, а я — коло неї, дивлюсь на її оголене коліно, а вона:

— Не хочеш до хатки, щоб вова не вкусив?

Усміхнувся я, чмокнув її в губи та й, не довго думаючи, лізу на неї, а там аж шовковий купчачок помокрів і медом запахло, що й язиком доторкнувся б. Забуваю все на світі, пнуся своїм пупом у двері, а рукою надибав бородавочку на стегні і, як колись, питаю:

— Що це, Маринко?

— Цуцик, — каже, — щоб вовка до хати не пускати.

А я вже десь там, далеко, глибоко...

— І що? — питає Андрій.

— Та ніби нічого, але завтра податковий інспектор наїде.

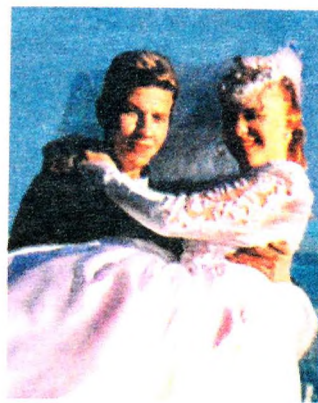
— Вова...

Андрій
М'ЯСТКІВСЬКИЙ

ОДНА АМЕРИКАНКА ВИЙШЛА ЗАМІЖ ПО ТЕЛЕБАЧЕННЮ

Через лінощі чи з бажання надати свіжості рутинному ритуалу реєстрації шлюбу, але одна жителька Нью-Йорка вирішила узаконити свої стосунки з коханим, який чекав на неї у Каліфорнії, не виїжджаючи з рідного міста. Це було зроблено за допомогою своєрідного телемосту. І, треба зазначити, шлюб визнано цілком законним, адже чиновник мерії бачив перед собою обох наречених (байдуже, що на екрані) і чув їхні відповіді на передбачені процедурою запитання.

Єдина прикрість: молодята не змогли скріпити свій союз поцілунком.

...А ДВІ СЕСТРИ
— НЕ ЗА СВОЇХ
НАРЕЧЕНИХ —
І СТАЛИ
ЩАСЛИВИМИ

Один житель Саудівської Аравії видавав заміж одночасно двох дочок. Від хвилювання він переплутав під час реєстраційного запису їхні імена. Наречені внести уточнення не мали змоги, адже обличчя обраниць були захищені під паранджою.

Проте помилка не стала на заваді сімейному щастю. За кілька днів після весілля дівчата заявили батькові, що необхідності в розлученні немає, оскільки вони обидві задоволені своїми чоловіками.

Шановна редакціє!

Надсилаю вам свою першу спробу в стилі еротичної жартівливої поезії. Мені 39 років, освіта вища економічна, працюю в комерційній структурі. Вірші зрідка писав і раніше, в основному, як кажуть росіяни, «про любовь и на злободневные темы». На жартівливий еротичний стиль потягло недавно.

«ЛІРИКА БІЛЯ СТАВКА»
(Жарт на народні теми)

Ввечері зустрілись двоє
— Сядьмо поряд під вербою.
Місяць світить виднокола
— Обніми мене, Миколо.
Над вербою зірка блище
— Присувайсь до мене ближче.
В очереті жаба кваче
— Щось сьогодні ти гарячий.
Коник у траві стрекоче
— Ой Миколо, я щось хочу...
Видно в гіллі нічну птицю
— Не порви ж мені спідницю!
Пугач крикнув, жди біди
— Ой Миколо, не туди...
Гомін у селі стихає
— Та куди ж ти в біса пхаєш!
Землю морок охопив
— Ху, насилу застромив.
Місяць в хмари закотивсь
— Ти сьогодні як сказивсь.
Вітер в листі вже замовк
— Боже, ти мене заговк.
Другий півень кукуріче
— Я скінчила уже тричі.
— Після лірики такої
Дай побуду у спокої.
Як до завтра одйду,
Знов на лірику прийду!

Віктор ЖУК,
м.Долинська
Кіровоградської обл.

ЧОМУ ЖІНКА НЕ ХОТІЛА БУТИ ЖИВОТИНОЮ

Один жених після весілля поїхав з нареченою по полях кататися. Це діло було перед Трійцею, коли вже зеленіє. Ідуть вони повз отару овець, молодий і питає:

— А що, ти б бажала бути овечкою? Дивись, які вони гарні, красиві!

— Ні, не хочу.

Пройжджають вони череду корів. Молодий знов питає:

— А корівкою ти б хотіла бути?

— До чого це ти питаєш? Не хочу я бути коровою, краще я буду людиною.

Поїхали вони далі. Пройжджають повз табун коней, він і питає:

— А кобилкою ти б хотіла бути?

— Та що ти до мене причепився, я буду сердитися! Для чого видумуєш: чи не хочеш бути тим, другим, третім, — нащо мені все це? Людиною краще жити! Животині раз на рік випадає, а я з тобою щодня можу і...ся!

КОВБАСА У ШТАНЯХ

Одна бариня, вже не молодих літ, була як коліно лиса. Голова була голомоза, все волосся повисмикувала щипцями — все кучері собі закручувала. Вона дуже перебирала женихами і через те довго не виходила заміж. Їй хотілося вийти заміж за такого, у кого великий член. Коли хто приходив свататися, так вона більше всього звертала увагу на штани: чи дуже в нього одстовбурчився, чи ні. Вона на лице була непогана, і грошей було багато, так що женихи до неї часто прибивались, та все виходили з лящами. У неї хоч свого волосся не було, так зате носила красиву перуку, і через неї сама здавалася красивою.

Один жених здогадався, в чому діло, і придумав, як її надурити. Він прочув через прислугу, що вибирає собі жениха з великим членом. Пішов у лавку, купив фунт ковбаси, причепив її за вірвовочки до пояса, ухпнув у штани так, що кінець ковбаси висів аж у холошу, трохи не до колін. Брюки на цей випадок надів м'якші — трикові, аби видніше було, що в нього великий. А в нього був невеликий, так собі, посередній.

Прийшов він свататися у фразі, щоб видніше було брюки. Вона раз, другий подивилася на брюки і не довго думаючи погодилася вийти за нього заміж. Повінчалися вони, одгуляли весілля, після гулянки і танців, уже перед світанком, пішли спати. Почали вони роздягатися. І тут волею-неволею довелось кожному відкривати свої недоліки: молода скинула свою перуку і каже:

— Звиняй, голубчику, що я з перукою!

А жених скинув брюки та й каже:

— Звиняй, милочка, що я з ковбасою!

Вийшло, що обоє винні, одне одного підманули.

БЛОХА НА ЯЙЦЯХ

Ішли дві дамочки тротуаром, з ними йшов один кавалер. Бариньки завели розмову про горщики, про кухарок, про свиней, а потім одна каже:

— Я посадила у вівторок квочку, поклала під неї вісімнадцятеро яєць, та не знаю, що з того буде.

— А я вчора посадила дві квочки, та не знаю, що вони мені висидять, — підхопила друга.

А кавалерові набридло слухати їхні балачки і, щоб не нудно було йти з ними мовчки, він і собі почав:

— Послухайте, що я вам розповім. У мене сидить блоха на яйцях, та не знаю, що вона висидить. Як, на вашу думку?

Дамочки почервоніли і, начебто не здогадавшись, швидко перевели розмову на інше.

Альфред БОЙКО

ДОПОМОГА

На цехкомі розбирали
Раз заяву Гюгі:
«В зв'язку з тим, що оженився,
Прошу допомоги».

До присутніх усміхнувся
Голова цехкому:

— Ну, то хто з вас допоможе
Хлопцю молодому?

Може, ти йому допоможеш? —
Крикнув він до Гната. —
Ти один, здається, ходиш
Іще нежонатий.

До цехкому знов заходить
Через день той Гюга:

— Ну то як, по тій заяві
Буде допомога?

— Ну звичайно, буде, Гюга.
Ми просили Гната.
Обіцяв він неодмінно
Тобі помагати!

Кров ударила в обличчя
Молодого Гюгі:
Він забув вказати, якої,
Просить допомоги!

БЕЗГРІШНА

— Ой, погрузла ти в гріхах,
Сусідонько Ганно,
Аж по кілька спонсорів
Проводжаєш рано.

— Не кажи таке, кума,
Хоч від них і втішно,
Я з них гроші не беру,
А тому — безгрішна!

УКРАЇНСЬКА МРІЯ

Чи думала коли звичайна сільська дівчина Марійка Простопчук з українського села Апостолове, що вона коли-небудь демонструватиме на кращому подіумі Парижа білизну всіх провідних французьких кутюр'є? Звичайно, що ні. Та отаке щастя їй, врешті, випало. І наша передова доярка виправдала високу довіру: вона у тій білизні мала такий потрясний вигляд, що присутні глядачі розхиталися за шалені гроші усі виставочні зразки, не подумавши в екстазі, що вони таким чином унеможливають серійний випуск згаданих моделей.

Фото Марії Простопчук обійшли всі журнали світу, чим дуже засмутили закоханого в дівчину механізатора широкого профілю Степана Середенка. Він зрозумів: шансів здобути серце недавньої сусідки в нього значно поменшало...

На знімку: **Марія Простопчук**
на подіумі Парижа.

Фото з усіх журналів світу

ВЕЧОРНИЦІ

У СЕЛІ АПОСТОЛОВЕ В УКРАЇНІ

— ПІВО
НА ВСІ
100!

Діє гнучка система
цін і розрахунків.

Пиво відпускається
в пляшках,
кегах
і на розлив.

тел./факс:
(0472) 63-14-10

Україна, 257018
м. Черкаси,
вул. Громова, 146

ДП ЧЕРКАСЬКИЙ
ЗАВОД ПРОДТОВАРІВ

